Ազգ
Azg
armenian daily

18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1995 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 200 (954)

Ամերիկացիները չեն ցանկանում զիջել գերակայությունը

Հոկտեմբերի 17-ին Մոսկվայում աշխատանքն ավարտեց միջազգային շփման խումբը, որը քննարկեց Բոսնիայի խաղաղության խաղաղ կարգավորման տարբերակները: Բանակցություններից հետո հրավիրված մամուլի ասուլիսում նրա մասնակիցները պատասխանեցին մի շարք հարցերի: Իր ելույթում Ռուսաստանի Դաշնության արտաքին գործերի նախարար Անդրեյ Կոզիրեւը բարձր գնահատելով շփման խմբի աշխատանքի արդյունքները նշեց, որ չնայած նրա կարեւորությանը, այն չի կարող փոխարինել հակամարտ կողմերի բարի կամքին: Ծրագրվում է, որ երկու շաբաթից հակամարտ կողմերը՝ խորվաթական, մահմեդական եւ սերբական, ամերիկյան հովանու ներքո կնստեն խաղաղ բանակցությունների սեղանի շուրջ: Հարցը վերոհիշյալ երկրների ղեկավարների հետ ավելի մանրամասն քննարկելու համար, հոկտեմբերի 18-ին Իգոր Իվանովը, Ռիչարդ Հոլբրուկը եւ Կարլ Բիլդը կուղեւորվեն Բելգրադ Սերբիայի նախագահ Միլոշեւիչի հետ, այնուհետեւ Սարաեւո, մահմեդականների ղեկավար Իզեթբեգովիչի հետ հանդիպման: Այդպես էլ վերջնականապես չորոշվեց Ռուսաստանի Դաշնության դերը Բոսնիայում հրադադարի պահպանման հարցում: Լռության մատնվեց խաղաղարար ուժերի, դրանց քանակի եւ ենթակայության հարցը: Ամերիկյան կողմը հավաստեց, որ չի զիջի իր գերակայությունը բոսնիական հարցում: Այս հարցը կքննարկվի Բորիս Ելցինի եւ Բիլ Քլինթոնի ԱՄՆ-ում կայանալիք հանդիպման ժամանակ: ■

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ԱՄՆ-ի կառավարական պատվիրակությունը ժամանում է Երեւան

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Չորեքշաբթի, հոկտեմբերի 18-ին Միացյալ Նահանգների կառավարական պատվիրակությունը կժամանի Երեւան: Պատվիրակությունը կհանդիպի նախագահ Տեր-Պետրոսյանի, վարչապետ Բագրատյանի եւ կառավարական այլ բարձր պաշտոնյաների հետ:

Հանդիպումների ընթացքում կքննարկվեն տարածաշրջանային էներգետիկ հարցեր, Հայաստանում տնտեսական բարեփոխումների ծրագիրը եւ առեւտրի ու ներդրումների հեռանկարները: Պարոն Կալիկին Քլինթոնի վարչակարգի, Ռուսաստանի հետ էներգետիկ եւ առեւտրային համագործակցության հատուկ ներկայացուցիչն է, եւ կարեւոր դեր է խաղում Ռուսաստանի եւ Միացյալ Նահանգների միջեւ առեւտրի զարգացման գործում: Նա Լեհման Բրադերս ֆիրմայի փոխնախագահն է եւ դասավանդել է Հարվարդի, Փրինստոնի, Ջորջթաունի եւ Բրաունի համալսարաններում: Պարոն Կալիկինին ուղեկցում են առեւտրի նախարարության պաշտոնյաներ Ջեյմս Վիլսոնը, Քելլի Նայթը եւ Ջոն Բրոհեմը, Պետական քարտուղարությունից Սթյուարտ Դուեյերը եւ Քրիստոֆեր Բուսելը, էներգետիկայի նախարարությունից՝ Ջոն Քարտերը: ■

ԱՄՆ-ում կհանդիպե՞ն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ու Հեյդար Ալիեւը

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Այս ամսվա վերջերին Նյու Յորքում նշվելու է ՄԱԿ-ի 50-ամյակը: Այդ տոնակատարություններին մասնակցելու համար ԱՄՆ է մեկնելու Հայաստանի նախագահը: Միաժամանակ այլ հրավիրվածների թվում Նյու Յորք կայցելի Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Դիտորդների կարծիքով, երկու նախագահները առիթը կօգտագործեն վերստին հանդիպելու համար, որի ընթացքում քննարկման նյութ կդառնա առաջին հերթին Ղարաբաղի խնդիրը:

Հրանտ Բագրատյան. Ղարաբաղի խնդիրը շատ լուծում չունի

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Ներկայումս չկան Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի շատ լուծումներ: Ամերիկայի հայկական համագումարի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների հետ ունեցած հերթական հանդիպման ժամանակ այսպիսի կարծիք է հայտնել ՀՀ վարչապետ Հ. Բագրատյանը: Ըստ նրա, այսօր հնարավորություն կա շարունակական դարձնել միայն ձեռք բերված զինադադարը: ՀՀ վարչապետը չի նշել, թե ինչքան է շարունակվելու զինադադարը առանց կոնկրետ լուծումների:

Վ. Օսկանյանը դիտորդ Չմիավորված երկրների շարժման գագաթաժողովում

Հոկտեմբերի 16-19-ը Կոլումբիայի Կարտախենա քաղաքում տեղի է ունենում Չմիավորված երկրների շարժման գագաթաժողովը: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից Նոյյան Տապան գործակալությանը հայտնեցին, որ Հայաստանը ներկայացնող ԱԳ նախարարի տեղակալ Վարդան Օսկանյանը գագաթաժողովին մասնակցում է դիտորդի կարգավիճակով: ՆՏ

Կադրային փոփոխություններ Ղարաբաղում

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ,
Սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ

Հոկտեմբերի 17-ին ԼՂՀ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանի նախագահությամբ տեղի ունեցավ հանրապետության կառավարության հերթական նիստը, որտեղ ընդունվեցին մի շարք որոշումներ, քննարկվեցին ԼՂՀ-ում իրականացվող տնտեսական բարեփոխումներին առնչվող հրատապ հարցեր: Մասնավորապես հաստատվեցին «Հանրապետության գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների կողմից վարկային պարտքերի մարման ընթացքի մասին», «Մարտունու եւ Մարտակերտի շրջաններում տնտեսական բարեփոխումների հիմնադրույթների իրականացման ընթացքի եւ կատարված աշխատանքների մասին», «ԼՂՀ կառավարության 1995 թ. մայիսի 27-ի թիվ 103 որոշման կատարման ընթացքի մասին» որոշումները: Մասնավորապես այդ որոշման իրականացման մասին զեկույց ունեցավ բռնագաղթված փախստականների եւ մարդասիրական օգնության հարցերի գծով ԼՂՀ պետնախարարության պետ Լեոնսոն Ղուլյանը: Նրա խոսքերով, ընթացիկ տարում ընդունվել եւ ԼՂՀ տարածքում տեղավորվել են 142 ընտանիք՝ 508 հոգի ընդհանուր թվով: Վերաբնակիչների բնակարանային վարկեր տրամադրելու համար շրջանների վարչակազմերին է փոխանցվել 8 մլն 900 հազար դրամ, իսկ միանվագ օգնություն ցույց տալու համար 762,4 հազար դրամ: 1995 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ շինարարական կազմակերպությունների կողմից վերաբնակեցման ենթակա ԼՂՀ բնակավայրերում վերակառուցվել են 98 բնակարան 27 մլն դրամ ընդհանուր արժողությամբ: Մինչեւ հոկտեմբերի վերջը սպասվում է եւս 30 տների եւ բնակարանների ընդունում:

Կառավարության նիստում հաստատվեցին կադրային նոր փոփոխություններ: [illegible] Բաբայանը նշանակվեց ԼՂՀ էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարարի տեղակալ, էկոնոմիկայի վարչության պետ, Թաթուլ Բաղդասարյանը ԼՂՀ ՆԳ նախարարի առաջին տեղակալ, Սերգեյ Ավանեսյանը ԼՂՀ արդյունաբերության նախարարի տեղակալ, ֆինանսների, էկոնոմիկայի եւ հաշվի ծրագրերի բաժնի պետ: ԼՂՀ գյուղատնտեսության եւ պարենամթերքների նախարարի առաջին տեղակալ նշանակվեց [illegible], իսկ Ռաֆայել Սարուխանյանը ազատվեց ԼՂՀ գյուղատնտեսության եւ պարենամթերքների նախարարի տեղակալի պաշտոնից եւ ուղարկվեց «Ղարաբաղ» գիտաարտադրական միավորում որպես գիտահետազոտական աշխատանքների ղեկավար: ■

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աշոտ Բլեյանը մտադիր չէ հետեւելու իր նախարարի օրինակին եւ չի հրաժարվելու

Վիգեն Չիտեչյանը դեսպան Փարիզում, Վահան Տեր-Ղեւոնդյանը՝ Բուենոս Այրեսում

ՀՀ գիտության եւ կրթության փոխնախարար Աշոտ Բլեյանի հրաժարականի մասին «Առավոտ» թերթի երեկվա հրապարակումն անհիմն է: «Ես առիթ չեմ տվել նման լուրի. «Առավոտն» առավոտյան փորձել է մարդկանց աշխուժացնել», մեզ հետ հեռախոսազրույցում տեղեկացրեց պրն. Բլեյանը: Հոկտեմբերի 16-ին, ժամը 15-ին նախարար Արմենակ Ղազարյանն է խորհրդակցություն հրավիրել եւ առանց բացատրության հրաժարական տվել: Փոխնախարարի համար պրն. Ղազարյանի նման քայլն անսպասելի էր, քանի որ մինչ այդ որեւէ խոսակցություն չի եղել:

Երեկ պրն. Ղազարյանին ուղղված մեր հեռախոսազանգերին նրա բացակայությամբ պատասխանող քարտուղարուհին եւ տան անդամները հայտնեցին, որ պրն. Ղազարյանը հազիվ թե բացատրի հրաժարականի պատճառը: Ըստ դիտորդների համաձայն, նախարարի հրաժարականը առնչված է ընդունելության քննությունների ընթացքում բացահայտված մի շարք օրինազանցումների առիթով նրա դեմ շղթայազերծված ներկայավարական քննադատական արշավի հետ: Ավելացնենք, որ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հոկտեմբերի 16-ի հրամանով ընդունել էր Արմենակ Ղազարյանի հրաժարականը եւ նրան ազատել զբաղեցրած պաշտոնից:

Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդեց Արմենպրես երեկ, հոկտեմբերի 13-ին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը առանձին հրամանագրերով արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան է շնորհել Վիգեն Իվանի Չիտեչյանին ու Վահան Արամի Տեր-Ղեւոնդյանին եւ, ինչպես սպասվում էր, նրանց դեսպան նշանակել համապատասխանաբար Ֆրանսիայում եւ Արգենտինայում: Նախկին փոխվարչապետ Չիտեչյանի նշանակումը, որը տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 13-ին, քաղաքական դիտորդների կարծիքով, ծանր քաշայինի հաստատումն է միջազգային ասպարեզում կարեւորագույն մի մայրաքաղաքում, որը բազմաթիվ եւ կարեւորագույն հարաբերություններ ունի Հայաստանի հետ: Դեսպանական մակարդակով դիվանագիտական ներկայացուցչի բացակայությունը Փարիզից ցարդ դիտվել էր որպես ակնառու բացթողում Հայաստանի արտաքին քաղաքականության համար: Այնտեղ ՀՀ դեսպանությունը ցարդ ղեկավարվում էր հավատարմատարների կողմից, սկզբում այժմ արտգործնախարար Վահան Փափազյանի, իսկ վերջին 2 տարիներին Վ. Տեր-Ղեւոնդյանի: Ինչ վերաբերում է վերջինիս նշանակմանը, Բուենոս Այրեսում ՀՀ դեսպանությունը նույնպես ցարդ ղեկավարվում էր հավատարմատարով՝ Արա Հակոբյան, որի գործունեությունից որոշակի դժգոհություններ կային ոչ միայն արգենտինահայության, այլեւ հարեւան երկրների՝ Բրազիլիայի եւ Ուրուգվայի հայ համայնքների մոտ, քանի որ Բուենոս Այրեսում ՀՀ դեսպանությունը սպասարկում է նաեւ այդ երկու երկրների հայկական համայնքներին: Նախկին հավատարմատար Վ. Տեր-Ղեւոնդյանի դեսպան նշանակումը հույս է ներշնչում, որ այդ երկրներում ավելի արդյունավետ հարաբերություններ կստեղծվեն հայ համայնքների եւ դեսպանատան միջեւ:

Եւ դարից երկար կձգվի դատավարությունը

Մտավախություն, որի հիմնականին դժվար է մատնացույց անել

Հոկտեմբերի 17-ին Գերագույն դատարանում շարունակվում էին հրապարակվել «Դրո» գործով մեղադրյալներից Արմեն Զախարյանի նախաքննական հունվարի 13-ի եւ 20-ի, փետրվարի 1-ի եւ 7-ի, մարտի 8-ի եւ 15-ի, ինչպես նաեւ ապրիլի 17-ի ցուցմունքները: Իսկ ամբաստանյալն իր որդեգրած պաշտպանական տակտիկայով հրաժարվում էր բացատրություններ տալ հարցաքննությունների բովանդակության վերաբերյալ: Եվ, քանի որ նա ոչ հերքում եւ ոչ էլ հաստատում էր արձանագրված փաստերը, առայժմ դժվար է վիճարկել դրանց հավաստի կամ սխալ լինելը: Փետրվարին կատարված հարցաքննություններից մեկի ժամանակ ամբաստանյալ Զախարյանը հրաժարվել է իր պաշտպան Նորայր Բաղդասարյանից եւ քննիչից խնդրել է, որ պաշտպանությունը ստանձնի ծնողների ընտրած փաստաբանը, նրա ներկայիս պաշտպան Հ. Մաթեւոսյանը: Վերջինիս պահանջով դատավորն ընթերցեց Զախարյանի հոր ԱԱՆ-ի քննիչին ուղղված դիմումը, որով տեղեկացնում է իրենց ընտրած պաշտպանի մասին եւ հրաժարվում նախորդից: Զախարյանը հայտնեց, որ հոր դիմումն իրեն չեն ներկայացրել, բացի այդ իրեն թույլ չեն տվել, որպեսզի հրաժարականը ներկայացնի դատախազին: Բաղդասարյանից նրան հաջողվել է հրաժարվել միայն մարտի 8-ի հարցաքննության ժամանակ, իսկ քննիչի մյուս հարցերին, որոնք վերաբերվել են ամբաստանյալի բնակարանից առգրավված թղթերի բովանդակությանը, նա չի պատասխանել:

Տես # էջ 2

Թանսու Չիլլերը հրաժարական տվեց

Ինչպես հայտնի է, Թուրքիայի 51-րդ կառավարությանը Մեջլիսի կողմից վստահության քվե չտրվեց: Կառավարական ճգնաժամից դուրս գալու համար անմիջապես սկսվեց 52-րդ կառավարության կազմավորման գործընթացը: Մեջլիսում ծանր պարտություն կրելուց հետո Ճշմարիտ ուղու կուսակցության նախագահ, վարչապետ Չիլլերն այցելեց Չանքայա նախագահական նստավայր եւ Դեմիրելին հանձնեց իր հրաժարականը: Դեմիրելն ընդունելով հրաժարականը Չիլլերին առաջարկեց պարտականությունների կատարման ժամկետը երկարաձգել մինչեւ նոր կառավարության կազմավորումն ու նոր վարչապետի նշանակումը: Չիլլերն ընդունեց հանրապետության նախագահի առաջարկը: Չիլլերի հետ հանդիպելուց անմիջապես հետո Դեմիրելը նախագահական նստավայր հրավիրեց գլխավոր ընդդիմադիր Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազին, ապա ժողովրդահանրապետական կուսակցության նախագահ Դենիզ Բայքալին եւ այնուհետեւ բարօրության կուսակցության նախագահ Նեջմեթթին Էրբաքանին: Դեմիրելը վերջիններիս հետ քննարկեց 52-րդ կառավարության կազմավորման խնդիրները:

Տես # էջ 5

Նորից պայթյուն Փարիզի մետրոյում

Երեկ առավոտյան հերթական անգամ Փարիզի արագընթաց գնացքի (ROR) Սեն Միշել եւ Քէ դ'Օրսեյ կայարանների միջեւ տեղի ունեցավ պայթյուն, որի հետեւանքով, ըստ ոստիկանության տվյալների, վիրավորվել է 26 հոգի, որից 6-ը՝ ծանր: Անմիջապես դեպքի վայր ժամանեցին վարչապետ Ալեն Ժյուպեն, ներքին գործերի նախարար Ժան Լյուի Դեբրեն եւ Փարիզի քաղաքապետը: Այդ դեպքի կապակցությամբ իր հեռուստաելույթում Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը պահանջեց հատուկ ծառայություններից ուժեղացնել ահաբեկչության դեմ տարվող աշխատանքը: Ըստ երկրորդ կարծիքի ոստիկանությանը հաջողվեց ձերբակալել ենթադրյալ հանցագործին, որը ծնունդով Հյուսիսային Աֆրիկայից է: Ըստ Փարիզի մեր թղթակցի հաղորդածի, պայթյունը հավանաբար ունի նաեւ նախազգուշական նպատակ 2 օր հետո Նյու Յորքում նախագահ Ժակ Շիրակը հանդիպելու է Ալժիրի նախագահի հետ:

Իսրայել գազ հասցնելու թուրքական գաղտնի նախագիծ

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Թուրքիան մտադիր է իր տարածքով Իսրայել փոխադրել Ռուսաստանի եւ Թուրքմենստանի գազը: «Հյուրիեթ» օրաթերթի վկայությամբ, վարչապետ Թ. Չիլլերը մեծ նշանակություն է տալիս այս գաղտնի նախագծին եւ Ռուսաստան կատարած իր վերջին այցելության ընթացքում կարողացել է Ռուսաստանի վարչապետ Վ. Չեռնոմիրդինի համաձայնությունը ձեռք բերել այդ խնդրում: ■

digitised by A.R.A.R.@

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Զարդերը չեն սփոփի կարկատանները

Երեկ ավարտվեց հայ ճարտարապետների միջազգային ֆորումը, նվիրված հայկական ճարտարապետության պատմության եւ Հայաստանի ժամանակակից քաղաքաշինության խնդիրներին: Մի քանի օր շարունակ ներկայացվեցին բազմաբնույթ զեկուցումներ, որոնք արժեքավոր տեղեկություններ էին պարունակում անցյալի մասին, նպատակավոր առաջարկներ հայկական ճարտարապետության հետագա զարգացման ուղիների վերաբերյալ: Դրանցում դիտարկվում էին Երեւանի կառուցապատման խնդիրները նոր արխիվային նյութերի հիման վրա: Քննարկվում էին քաղաքի պատմական հուշարձանների պահպանման հարցում թույլ տրված սխալները եւ նորօրյա մոտեցումները: Ուշադրություն էր դարձվում բարձր սեյսմիկության պայմաններում քաղաքների նախագծմանը: Առաջարկվում էր Հայաստանում եւ շոգ կլիմա ու բարձր սեյսմիկություն ունեցող այլ տարածներում բնակելի տան նոր տիպի կառուցում` փակ ուրվագծով: Կարեւորվում էր ճարտարապետության դերը տնտեսական, մշակութային ճգնաժամի հաղթահարման գործում, եւ որ անհապաղ հարկավոր է խիստ միջոցներ ձեռք առնել` պահպանելու քաղաքի ճարտարապետագեղարվեստական արտահայտիչ տեսքը ապագա սերնդի համար: Անհրաժեշտ համարվեց ճարտարապետության ներկա ճգնաժամի պայմաններում զբաղվել Ալեքսանդր Թամանյանի ժառանգության` գծագրական, տեքստային փաստաթղթերի ուսումնասիրմամբ եւ հրատարակմամբ:

Ֆորումի եզրափակիչ նիստի ժամանակ քննարկվեցին նորաստեղծ Հայ ճարտարապետների համազգային խորհրդի կանոնադրական հիմնադրույթները: Խորհրդի նպատակն է համախմբել տարբեր երկրների հայ եւ հայկական մշակույթով զբաղվող ոչ հայ ճարտարապետների մասնագիտական կարողությունները ի նպաստ Հայաստանի ճարտարապետության եւ քաղաքաշինության զարգացման: Խորհրդին կարող են անդամակցել թե՛ անհատ ստեղծագործողներ, թե՛ կազմակերպություններ: Այն կնպաստի հայ ճարտարապետական եւ քաղաքաշինական ժառանգության պահպանմանը, կօժանդակի հիմնախնդիրների լուծմանը, մասնագիտական փոխօգնության կազմակերպմանը:

Փարիզ Վիլմենի ճարտարապետական բարձրագույն դպրոցի ուսանողների մի խումբ, որ ուսումնական պրակտիկան անցկացնում է Երեւանում, Նոյյան տապան գործակալության թղթակցի հարցերին պատասխանելով` հայ ճարտարապետությանը հետեւյալ գնահատականն է տվել. «Տարբեր է հայ եւ ֆրանսիացի ճարտարապետների մոտեցումն իրենց աշխատանքի նկատմամբ: Հայ ճարտարապետները, ի տարբերություն ֆրանսիացիների, կենտրոնանում են հիմնականում տվյալ նախագծի վրա` պակաս ուշադրություն դարձնելով քաղաքաշինության հարցերին»:

Ակնհայտ է, որ հայ ճարտարապետները երկնում են գեղեցիկ ստեղծագործություններ: Սակայն քաղաքաշինության այսօրվա քաոսի, ապօրինի մասնավոր շինությունների մեջ, որը նույնիսկ դժվար է քաղաքաշինություն անվանել, դրանք նմանվում են կարկատաններով շորի վրա եղած զարդերի: Ստեղծագործողներն ու վարչական այրերը փորձում են հուսադրել, որ շուտով կստեղծվի համապատասխան օրինական դաշտ եւ գոնե հաջորդ սերունդը կկարողանա բարելավել քաղաքի գեղագիտական տեսքը, ու վերստին կմշակվի քաղաքացու հոգեբանությունը:

ԱՆՈՒՇ ԿԱԼԱՏՅԱՆ

ԴԱՏ

Եվ դարից երկար կձգվի դատավարությունը

Մտավախություն, որի հեղինակին դժվար է մեղադրել անտեղյակության մեջ

Սկիզբը էջ 1

Դատարանում պարզաբանեց, որ խմբավորության ինքը ներկա չի եղել: Հարցաքննության ժամանակ հայտնել է նաեւ, որ կուսակցական կյանքին չի մասնակցում եւ վաղուց ՀՅԴ անդամ չէ: Չի հերքել, որ Գագիկ Սահակյանին հետապնդել է, սակայն ավելացրել է, որ սպանությանն իրեն մասնակից չեն դարձրել: Իսկ սպանությունից 5 օր հետո ընկերները 3 ամսով դաղարեցրել են նրա գործունեությունը:

Վերջին, մարտի 17-ի հարցաքննության ժամանակ Զաքարյանին ներկայացվել է մեղադրականը, սակայն նա իրեն մեղավոր չի ճանաչել եւ հրաժարվել է նախկին ցուցմունքներից, հայտնելով, որ անճշտություններ կան դրանցում, իրականությունը կհայտնի միայն դատարանում: Չնայած դրան, ամբաստանյալը գտնում է, որ ցուցմունքներ տալու պահը դեռեւս չի եկել: Տեղեկացվեց նաեւ, որ այդ օրերին Ա. Զաքարյանին մեկուսարանում այցելել է «Արժանապատվություն» հասարակական կազմակերպության, ինչպես նաեւ ՔԴՄ վարչության անդամ Վարդան Հարությունյանը: Նախկինում քաղբանտարկյալ, իսկ ներկայումս քաղաքային ոստիկանության վարչության պետի տեղակալն է: Դատարանում հայտնած մի քանի կցկտուր խոսքերից ակնհայտ էր, որ ամբաստանյալը դժգոհ է նրա այցելությունից:

Աեսօրից հետո հարցաքննության հերթը Արմեն Գրիգորյանինն էր: Ընկերներին հետեւելով նա եւս առայժմ հրաժարվեց ցուցմունքներ տալուց, դա պայմանավորելով օրագրի, դիսկետների եւ տեսագրությունների դատարան բերելով, եւ ավելացրեց, որ իրեն ծեծել են 3 անգամ: Նրա հրաժարականից հետո դատավոր Է. Մանուկյանը մտավախություն հայտնեց, որ այս ընթացքով «Դրոյի» դատավարությունը կձգվի մինչեւ դարի վերջը: «Ա. Գրիգորյանը մեղադրվում է երկու դիտավորյալ սպանությունների մեջ: Առաջին հարցաքննությունը կատարվել է դեկտեմբերի 29-ին, որի ժամանակ հայտնել է, որ 92 թվականին «Դրո» կառույցի անդամ է եղել: Սպանություններից հետո «մարտիկի» կոչում է ստացել: Սպանությունների հրամանը, ինչպես նաեւ զենքն իրեն տվել է Ա. Մնջոյանը: Ցուցմունքների ընթերցումից հետո փաստաբան Ռ. Ռշտունին հայտարարեց, որ Ա. Զաքարյանի եւ Ա. Գրիգորյանի ցուցմունքները հակասում են միմյանց շահերին: Ցուցմունքները վերցվել են դատավարական նորմերի խախտումով, հետեւաբար ապացույց չեն կարող համարվել: Պետական մեղադրող Մ. Գրիգորյանը, իհարկե, համամիտ չէր փաստաբանի կարծիքին եւ գտավ, որ «շահերի հակասությունն այստեղ այնքան էլ պետք չէ շահարկել», իսկ նշված հարցաքննությունները պետք է քննարկվեն: Հարցը լայն քննարկման առիթ տվեց, Ռ. Ռշտունու միտքը ավելի ծավալուն զարգացրեց փաստաբան Մաքեւոսյանը` այդ կետում մատնանշելով երեք խումբ հակասություններ: Իսկ Ա. Գրիգորյանի պաշտպան Ալբերտ Քարամյանը միջնորդություն ներկայացրեց կոլեգիային, որպեսզի վիճելի հարցը լուծվի դատարանի դահլիճում տեսագրություններից մեկի ցուցադրումով: Փաստաբան Սահակյանը հայտնեց, որ պաշտպանական կազմը մեկ անգամ արդեն դիտել է այդ տեսաժապավենը եւ պարզել, որ այն կատարվել է ոչ թե դեկտեմբերի 29-ին, ինչպես արձանագրված է, այլ` 30-ին: Ա. Գրիգորյանն այստեղ եղել է խոշտանգված, բացի այդ, հարցաքննությունն ամբողջությամբ արձանագրված չէ: Մեղադրող կողմը կրկին համամիտ չէր միջնորդությանը եւ գտնում էր, որ բոլոր տեսաժապավենները պետք է ցուցադրվեն մեկ օրում, ինչը կրկին վիճաբանության առիթ տվեց, ուստի եւ դատավարությունն անժամանակ ընդհատվեց: Տրամաբանությունը հուշում է, որ դատավարությունն այսօր պետք է սկսվի տեսաժապավենի ցուցադրումով:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐ

Խանութներում հացը առատորեն սպառվում է, իսկ վերավաճառողների մոտ միշտ կա

Առայժմ ստիպված մի կողմ ենք թողնում հացի որակի, քաշի, գնի բազում խախտումները, քանի որ նույնիսկ այդ խախտումներով էլ պետական խանութներից հաց ճարելը հեշտ բան չէ:

Երբ առավոտ շուտ որոշ խանութներից մարդիկ չկարողանան հաց ձեռք բերել, ապա աշխատանքից հետո դա անհնար է:

Խանութներում պատասխանը նույնն է. կամ դեռ չեն ստացել, կամ էլ ստացել են ու սպառվել է: Ժամը 5-ից, 6-ից հետո աշխատանքից հոգնած ու քաղցած մարդիկ ժամերով խանութից խանութ պետք է վազեն հաց ճարելու համար եւ դատարկ ձեռքով տուն գնան, կամ ստիպված վերավաճառողներից հաց գնեն գրեթե կրկնակի կամ բավականին բանկ գնով, այն էլ կասկածելի մարդկանց ձեռքից, վստահություն չներշնչող անմաքուր պայուսակներից, որոնք անմիջապես մայթերին ու գետնին են շարված:

Հացի բացօթյա առեւտուրն այդպես էլ չի վերանում, ընդհակառակը, գազի ընդհատմամբ, կամ այլ հանգամանքների հետ կապված, երբ հացի գործարանների վիճակը լարվում է, վերավաճառողների մոտ հացի քանակը պակասելու փոխարեն ավելանում է:

Նոյեմբերի 16-ին մի պահ նույնիսկ Փափազյան փողոցի (սպորտդպրոցի հարեւանությամբ) վերավաճառողների հացը ժամը 6-ին արագ վերջացավ, բայց նրանք նոր մոտեցողներին հանգստացրին, որ 5 րոպեից հացի նոր պարտիա կգա եւ չսխալվեցին... Հեւիհեւ վազելով պայուսակներով բերեցին բարձ, դեռեւս տաք հացեր, իսկ մոտակայքի հացի խանութները (Փափազյան փողոց, Շիրվանզադեի դպրոցի դիմաց) դատարկ էին:

«Ժամը 7-ից հետո գուցե հաց ստանանք», անվստահ ասում էին խանութների հացավաճառները:

Հացաբխման օբյեկտներում ասում են, որ դրսում վաճառվող հացի արտահոսքը խանութներից է, իսկ խանութներում էլ ասում են, թե գործարաններից է: Հնարավոր է, որ արտահոսքը երկու տեղից էլ կա եւ ցանկության դեպքում դա դժվար չէ պարզել ու վերացնել: Չէ՞ որ ցանկության դեպքում հակասանիտարական պայմաններում հացի բացօթյա վաճառքը կվերանա, այնինչ քանի գնում ավելանում է:

Այդ մասին չեն մտահոգվում վերադաս օրգանները, նախարարությունը, նախագահին առընթեր վերահսկող վարչությունը, ոստիկանությունը: Տուժում է մարդը, որը սոցիալական այս ծանր պայմաններում ստիպված է առանց այդ էլ բանկ հացը գնել ձեռքից, առավել բանկ, սպեկուլյատիվ գներով: Ամեն ինչ արվում է` հանուն վերավաճառողի:

ԼՈՒՍԻ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Գիտաժողով` նվիրված Զեյթունի հերոսամարտի 100-ամյակին

Նոյեմբերի 17-ին ՀԳԱԱ-ում կայացավ Զեյթունի 1895 թվականի հերոսամարտի 100-ամյակին նվիրված գիտաժողով: Ներկա էին «Զեյթուն» պատմամշակութային միության անդամներ, պատմաբաններ, գիտության եւ մշակույթի նվիրյալներ, ինչպես նաեւ Փարիզից, Թեհրանից, Հալեպից ժամանած զեյթունցիներ: Բացման խոսքով հանդես եկավ ՀԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն Հ. Ավետիսյանը: «Պատմական հիշողությունը մեր ժողովրդի համար այն կանթեղն է, որով լուսավորվում է մեր ճանապարհը: Կործանվում են այն ժողովուրդները, ովքեր մոռանում են իրենց պատմությունը», իր խոսքում ասաց նա: Այնուհետեւ ելույթ ունեցողները անդրադարձան պատմական անցյալին, լուսաբանվեցին տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձություններն ու փաստերը:

Զեյթունի հերոսամարտին նվիրված տոնակատարությունները շարունակվում են:

ՆԵԼԼԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայաստանում Մոլդովայի դեսպանը հանձնեց հավատարմագիրը

Նոյեմբերի 17-ին ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանին իր հավատարմագրերը հանձնեց Հայաստանում Մոլդովայի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Իոն Նիկոլայե Ռուսուն: Այս մասին Նոյյան տապան գործակալությանը հայտնեցին ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից: ՆՏ

Երեւանում բացվելու է չինական ռեստորան

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Երեւանում բացվելու է չինական ազգային խոհանոցի ռեստորան: Այցելուներին կսպասարկեն չինացիներ: Հավանորեն կբացվի նաեւ չինական ապրանքների վաճառքի խանութ: Այս նախաձեռնությունը պատկանում է Հայաստանում ՉԺՀ դեսպանությանը: Ինչպես Սնարքի թղթակցին հայտնեց Հայաստանի առեւտրաարդյունաբերական պալատի տնօրեն Վրեժ Մինասյանը, առաջիկայում Հայաստան կժամանի չին ձեռներեցների պատվիրակություն` այդ հարցն ավելի մանրամասնորեն քննարկելու համար:

Թուրք լրագրողներն այցելեցին Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Թուրքական TRT 2 հեռուստատեսության լրագրողներն օրերս այցելեցին Հայաստան: Նրանք հանդիպեցին ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատի տնօրեն Վրեժ Մինասյանի հետ: Նա հայտնեց Սնարքի թղթակցին, որ հյուրերը հետաքրքրվեցին երկու երկրների առեւտրատնտեսական համագործակցության հնարավորություններով, թուրքական ապրանքները Հայաստան ներմուծելու արգելքի վերաբերյալ հայ ձեռներեցների վերաբերմունքով եւ երկրում դրանց պահանջարկով:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Կրճատվում է գործազուրկների թիվը

ԼՂՀ աշխատանքի եւ զբաղվածության կենտրոնի պետ Դմիտրի Հայրապետյանը տեղեկացրեց, որ 1995թ. նոյեմբերի 1-ի դրությամբ հանրապետությունում գրանցվել է 3510 գործազուրկ:

Նախորդ տարվա համեմատ այդ թիվը կրճատվել է 1012-ով, որն էապես կապված է հանրապետությունում գործազուրկների վերագրանցման ավարտի հետ: Նոր կանոնակարգի համաձայն, գրանցման օրից 1 տարի 1 ամիս ժամանակահատվածից հետո գործազուրկը պարտավոր է վերագրանցվել:

Չգրանցվածները, որոնք, ի դեպ, ազդեցին գործազուրկների թվի կրճատման վրա, հանվում են ցուցակներից: Հարգելի պատճառով չգրանցվածների ժամկետը 1 տարի 2 ամիս է:

Սեպտեմբերին ԼՂՀ աշխատանքի եւ զբաղվածության կենտրոնի օժանդակությամբ 12 գործազուրկներ ապահովվեցին աշխատանքով (11-ը` Շուշիում, 1-ը` Ստեփանակերտում):

«Մարդկանց աշխատանքի ներգրավելու գործընթացը դժվարանում է այն հանգամանքով, որ մեզ մոտ գրանցվածների պատկառելի մասը կանայք են, իսկ հիմնարկ ձեռնարկությունների կողմից ներկայացված աշխատատեղերի հայտերում միայն տղամարդկանց պահանջարկ կա», ասաց Դ. Հայրապետյանը:

Աշխատուժի մեծ կարիք է զգացվում շինարարության ոլորտում, Ստեփանակերտի էլեկտրատեխնիկական գործարանում եւ այլն: Ինչպես նշեց կենտրոնի տնօրենը, նշված ոլորտներում կանայք աշխատելու ցանկություն չունեն:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ՊԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակները ՊՕՂԷԼ ՊԱԼԼԸՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարուածքը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԿԱՆՉ

Փրկարար ջոկատների գոյությունը հարցականի տակ է

«Ազգը» վերջին ամիսներին մի քանի անգամ գրել է «003 փրկության հեռախոս» ծառայության գործունեության մասին: Այժմ էլ հարկադրված է կրկին անդրադառնալ ծառայությանը, քանի որ նրա «փրկության կանչերը» ոչ միայն մնում են անարձագանք, այլեւ, ինչպես հայտնեցին արտակարգ իրավիճակների վարչությունում, այժմ «մյուս ջոկատների գոյությունը եւս հարցականի տակ է»: Հայաստանի փրկարար կազմակերպությունների միավորման (ասոցիացիա) փոխնախագահ եւ 003 ծառայության պետ Սերգեյ Դոլոյանը ասում է, որ մյուս ջոկատները եւս («Սպիտակ», «Ճանք», «Լոռի», փրկարար շնավարժների խումբը) գտնվում են ֆինանսական դժվարին կացության մեջ եւ չնայած տրվող խոստում հավաստիացումներին, 6 տարիների աշխատանքը կարող է ավարտվել բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների հեռացմամբ, ինչպես նաեւ լիարժեք եւ մարտունակ ջոկատների կազմալուծմամբ (միջազգային մասնագետների կարծիքով, այստեղ կարելի է անցկացնել ոչ թե սովորական, այլ հրամանատարների ուսուցման հավաքներ), հանգամանք, որ կարող է խիստ բացասաբար անդրադառնալ արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Մինչեւ այժմ փրկարարները ամեն կերպ ձգտել են «նեղություն չպատճառել» համապատասխան մարմիններին, նույնիսկ տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպված ուսումնամարզական հավաքների հոգսերը հոգացել են փրկարարական աշխատանքի հետ առնչություն չունեցող ճանապարհով (բեռնաթափում, շինարարություն, կիսաքանդ շենքերի վերացում եւ այլն), մինչդեռ գնալով սահմանափակվում են ֆինանսական միջոցներ ստեղծելու այդ տիպի հնարավորությունները եւս: Աջափնյակում վթարային մի շենք քանդելու եւ շինարարական աղբը հեռացնելու համար ստացված գումարը բաշխվեց փրկարարներին որպես նպաստ, մինչդեռ հարկային տեսչությունը սպառնում է պատժամիջոցներ կիրառել՝ «շահութաբեր գործունեություններով զբաղվելու համար» (պետությունը այժմ հնարավորություն չունի ֆինանսավորելու, բայց հարկային կառույցները չե՞ն կարող հնարավորություններ գտնել որոշ ժամանակ ընդառաջելու ծառայությանը): Հեռախոսավարձը չմուծելու համար անջատվել են «Սպիտակի» հեռախոսները (համենայն դեպս 35-00-46-ը եւ 35-01-86-ը տարբեր օրերի եւ ժամերի մի քանի փորձերի ժամանակ չմիացան), իսկ կառավարական հեռախոսի համար տարեկան ավելի քան 400 հազար դրամ է անհրաժեշտ: Առավել ծանր վիճակում է Ստեփանավանի շրջանի «Լոռի» փրկարար ջոկատը, որը սպասարկում է ողջ տարածաշրջանին եւ Վանաձոր քաղաքին: Ստեղծված վիճակից դուրս գալու համար փրկարարները դիմել են կապի նախարարությանը, իսկ վերջինս էլ պահանջում է կառավարության թույլտվությունը:

Որոնք են փրկարարների «փրկության» հնարավորությունները, դժվար ասել:

Արժե ուշադրություն դարձնել մեկ փաստի վրա, որը խորհելու առիթ է տալիս: Կազմբաժնում արդեն կա մի արձանագրություն, որի համաձայն Կոտայքի շրջանի, Աբովյան քաղաքի ղեկավարության եւ ՀՀ արտակարգ իրավիճակների վարչության ներկայացուցիչները որոշել են Կոտայքի շրջանում եւ Աբովյանում ստեղծել փրկարար ծառայություն, ընդ որում, տեղխորհրդի գործկոմը ծառայությանը ապահովում է աշխատանքային տարածքով (անվճար), հեռախոսով (անվճար), շրջգործկոմը հատկացնում է ավտոմեքենա (անվճար), հեղուկ վառելանյութ՝ 200 լիտր: Վարչությունը պարտավորվում է տարեկան երկու անգամ ուսումնամարզական հավաք անցկացնել, օգնել զեղջ գներով ձեռք բերել գույք ու հանդերձանք:

Արտակարգ իրավիճակների վարչությունում տեղեկություն ստացվեց Շվեդիայի փրկարարական ծառայությունից, որը նպատակաուղղված օգնություն է պատրաստել Երեւանի 003 ծառայության, Ստեփանավանի «Լոռի» ջոկատի եւ վարչության կադրերի վերապատրաստման ինստիտուտի համար՝ ընդամենը 20 տ բեռ:

ՅՈՒՐԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ագրոսպասարկումը՝ երկրագործության ուղիղ ճանապարհ

Նախքան ագրոսպասարկման ծառայության ստեղծումը, Էջմիածնի շրջանի Առատաշեն գյուղում գյուղմեխանիզացիան գործում էր զգալի խափանումներով, որի պատճառով սեզոնային աշխատանքների ժամանակ գյուղացիները ստիպված էին լինում հերթեր կազմել տրակտորների եւ կոմբայնների համար, ինչը բնականաբար նաեւ անհարկի ծախսերի տեղիք էր տալիս: Կազմակերպության տնօրեն Արտավազդ Խաչատրյանի խոսքերով, այսօր գյուղացիները գոհ են ծառայության ստեղծումով, քանի որ սպասարկումն այստեղ կատարվում է բարձր մակարդակով: Իսկ դրա համար հավաքագրվել են բանիմաց եւ պարտաճանաչ աշխատողներ:

Ագրոսպասարկման ծառայությունը գրանցվել է մեկ ամիս առաջ, որի կայացմանը մեծ նպաստ է բերել Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդը: Ծառայության ստեղծմանն օժանդակելու ծրագիրը կազմվել է դեռեւս անցյալ տարի: Այն հաստատել եւ ֆինանսավորել է ՀՕՖ-ի Նյույորքյան գրասենյակը: Այս տարվա մայիսից կազմակերպությունը սկսել է գյուղմեխանիզացիայի հավաքագրումը: Անհաս մնացորդներից գնվել է 5 տրակտոր, 2 խոտհավաք եւ մեկ հացահատիկահավաք կոմբայն, որոնցով հնարավոր է կատարել ինչպես Առատաշենի, այնպես էլ հարեւան Տարոնիկ, Լենուղի, Գրիբոյեդով, Ապագա գյուղերի հողի մշակման եւ միամյա, բազմամյա տնկարկների խնամքի հետ կապված աշխատանքների 50 տոկոսը: Այստեղ սպասարկման աշխատանքները մասնավորի համեմատությամբ կատարվում են 25-50 տոկոս զեղչով: Եթե մասնավորը մեկ հեկտարի համար վարը կատարում է 15 հազար դրամով, ապա ագրոսպասարկման ծառայությունը նույն աշխատանքը կատարում է 8 հազարով, տափը եւ ցաքանումը 9 հազարի փոխարեն 4 հազարով: Ստացված եկամուտներով էլ կազմակերպությունը մտադիր է ընդլայնել իր աշխատանքների ոլորտը՝ կազմակերպել գյուղմթերքների գնման եւ առաքման, վերամշակման ծառայություններ: Նախատեսվում է ՀՕՖ-ի օգնությամբ կառուցել ալրաղաց, ջրանցքներ եւ ջրհան կայան, ինչը մեծապես կնպաստի Առատաշենի եւ հարեւան գյուղերի մշակելի դաշտերի ոռոգման աշխատանքներին: Ագրոսպասարկման ծառայությունը սկսել է համագործակցել նաեւ ՄԱԿ-ի փախստականների խորհրդի հետ եւ գյուղմեխանիզացիայով սպասարկում է Ոսկեհաս գյուղի փախստականներին: Ծառայության 10 աշխատակիցներ վարձատրվում են գործարքային սկզբունքով, ինչը նրանց բարձր եկամուտ է ապահովում:

«Կարծում եմ, որ մեր ագրոսպասարկման ծառայությունը, որն առաջինն է հանրապետությունում, լավ օրինակ կարող է ծառայել հայ գործարարների համար, ասում է ծառայության տնօրեն Արտավազդ Խաչատրյանը: Նրանք վերջ ի վերջո կստեղծեն նմանօրինակ կազմակերպություններ, որոնք ավելի ազդեցիկ դեր կարող են ունենալ, քան գործարարության այլ բնագավառները»:

ԳԱԳԻԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ

Հացահատիկի բերքահավաքն ավարտվել է

Չնայած բնակլիմայական անբարենպաստ պայմաններին, հանրապետությունում նախատեսված 310000 տ դիմաց ստացվել է 271156 տ հացահատիկ, որը 33000 տոննայով գերազանցում է նախորդ տարվա ցուցանիշը, հեկտարից արդյունքով միջինը 16.5 ց: Կրասնոսելսկի, Ապարանի, Արագածի եւ Վայքի շրջաններում բերքատվությունը զգալիորեն զիջել է հեկտարից 5-8 ց: Առավել բարձր բերքատվությամբ աչքի են ընկնում Էջմիածնի, Արմավիրի եւ Մասիսի շրջանները, հեկտարից արդյունքով 35-40 ց բերք: Շուրջ 13000 հա ցանքատարածություն ընդհանրապես չի հնձվել՝ տարերային աղետներից վնասված լինելու պատճառով:

ՀՀ գյուղատնտեսության եւ պարենի նախարարության հոկտեմբերի 13-ի օպերատիվ տվյալներով հանրապետությունում կատարվել է 40610 հա աշնանացան: Քանդվել է կարտոֆիլի 27524 հա ցանքատարածք, որից ստացվել է 389488 տ կարտոֆիլ:

Հավաքվել է 51740 տ բոստանային, 371782 տ բանջարաբոստանային մշակաբույսեր, 130200 տ խաղող, 123790 տ պտուղ: Կուտակվել է 881260 տ խոտ, 4360 տ սենաժ, 170080 տ ծղոտ, 11510 տ սիլոս, 1630 տ կերի արմատապտուղ:

ԱԳՐՈՊՐԵՍ

ԿՈՐՈՒՍՏ

Մահացավ գեներալ-մայոր Աշոտ Ղազարյանը

1995 թվի հոկտեմբերի 15-ին անժամանակ վախճանվեց հայ ժողովրդի արժանի զավակ, ՀՀ պատերազմի, աշխատանքի եւ զինված ուժերի վետերանների Միության խորհրդի նախագահ, Խորհրդային Միության հերոս, գեներալ-մայոր ԱՇՈՏ ՎԱՂԱՐՇԱԿԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆԸ:

Աշոտ Վաղարշակի Ղազարյանը ծնվել է 1921 թվի հուլիսի 11-ին Վրաստանի Ծալկայի շրջանի Չիվթիքիլիսա գյուղում: Միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո, 1939 թվին զորակոչվել է Կարմիր բանակ: 1940 թ. մասնակցել է ֆինների դեմ մղված մարտերին: Հայրենական Մեծ պատերազմը սկսվելու պահին Ա. Ղազարյանը ծառայում էր խորհրդա-գերմանական սահմանում: Որպես գնդացրային դասակի հրամանատար նա մասնակցել է Մերձբալթիկայում եւ Լենինգրադի մերձակայքում մղված ծանր մարտերին: Վիրավորվել է եւ ապաքինվելուց հետո շարունակել իր զինծառայությունը 196-րդ առանձին տանկային բրիգադում, մասնակցել է Ռժեւի համար մղվող կատաղի ճակատամարտին, Օրյոլի, Սմոլենսկի մարզերի, Բելոռուսիայի եւ Մերձբալթիկայի ազատագրմանը:

Կապիտան Ա. Ղազարյանը տանկային բրիգադի կազմում որպես գումարտակի հրամանատար 1945 թվականի հունվարին մասնակցել է Արեւելյան Պրուսիայի ազատագրմանը, պատերազմն ավարտել է Քյոնիգսբերգում: Հինգ անգամ վիրավորվել է, փրկվել հրկիզվող տանկից: Ֆաշիստական բանակների դեմ մղված պայքարում անձնական խիզախության համար Ա. Ղազարյանին 1945 թ. շնորհվել է Խորհրդային Միության հերոսի կոչում: Ա. Ղազարյանը պարգեւատրվել է ԽՍՀՄ-ի 24 շքանշաններով եւ մեդալներով:

Պատերազմից հետո Ա. Ղազարյանն ավարտել է տանկային եւ մեքենայացված զորքերի ռազմական ակադեմիան, եղել է տանկային գնդի շտաբի պետ, գնդի հրամանատար, երկար տարիներ նա տանկային դիվիզիայի հրամանատարի տեղակալ էր:

1969 թվին նշանակվել է Հայաստանի զինվորական կոմիսար, այդ պաշտոնում նա աշխատել է տասնյոթ տարի: Գեներալ Ա. Ղազարյանը չորս անգամ ընտրվել է ՀՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, երեք անգամ Մոսկվայում մասնակցել է հաղթանակի զորահանդեսներին, նա Գրողների միության անդամ էր, հեղինակ Մեծ պատերազմի հերոսների մասին պատմող տասնյակ գրքերի, ինչպես նաեւ պատմվածքների ու ակնարկների, որոնք հրատարակվել են Երեւանում եւ Մոսկվայում, նրա «Պատերազմ, մարդիկ, ճակատագրեր» քառահատորը 1985 թվին արժանացել է ՀԽՍՀ պետական մրցանակի:

Գեներալ Ա. Ղազարյանը 1987 թվականից մինչեւ կյանքի վերջը ղեկավարում էր ՀՀ պատերազմի, աշխատանքի եւ զինված ուժերի վետերանների խորհուրդը: Նա եռանդով պաշտպանում էր ժողովրդի եւ գլխավորապես տարեցների սոցիալական իրավունքները, պայքարում էր նրանց սոցիալական պայմանների բարելավման համար: Անընդհատ զբաղվում էր երիտասարդության ռազմահայրենասիրական դաստիարակության պատվավոր աշխատանքով:

Աշոտ Վաղարշակի Ղազարյանը որպես Հայրենական Մեծ պատերազմի վետերան հայտնի էր ոչ միայն մեր հանրապետությունում, այլեւ նրա սահմաններից դուրս: Նա ԱՊՀ երկրների վետերանների կազմակերպությունների համագործակցության (միության) կոորդինացիոն խորհրդի նախագահության ամենաակտիվ գործող անդամներից մեկն էր:

Ա. Ղազարյանը, լինելով անզուգական հայրենասեր եւ ռազմագետ, ողջ կյանքն անմնացորդ նվիրել է իր ժողովրդի, իր հայրենիքի ծաղկման եւ բարգավաճման գործին, իր սրտի պարտքն էր համարում ներարկել մեր անկախ Հայաստանի երիտասարդ բանակի զինծառայողներին ռազմահայրենասիրական եւ ռազմական այն գիտելիքները, որով օժտված էր ինքը:

ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՎԵՏԵՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ /ՄԻՈՒԹՅԱՆ/ ԿՈՈՐԴԻՆԱՑԻՈՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐԻ ՎԵՏԵՐԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՌԱԶՄԱԾՈՎԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ

Գորիսը բուհական քաղաք

Գորիսը բուհական քաղաք է, Սյունիքի գիտամշակութային կենտրոնը: Այստեղ գործում են 4 պետական եւ ոչ պետական բուհեր: Դրանցից ամենահինը Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի Գորիսի կրթահամալիրն է, որը 1967 թ. հիմնադրվել է որպես Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի մասնաճյուղ: Վերջին տարիներին հիմնվեցին «Տաթեւ», «Սյունիք» եւ «Կարինե» ոչ պետական բուհերը: Եթե մանկավարժական թեքում ունեցող «Տաթեւը» եւ իրավաբանական ու տնտեսագիտական կրթօջախ «Սյունիքը» այս տարի ունեցան առաջին շրջանավարտները, ապա օտար լեզուների «Կարինե» բուհը ոտք դրեց իր կենսագրության 2-րդ տարին: Քաղաքի բուհերում աշխատում եւ ստեղծագործում են գիտության շուրջ 30 դոկտորներ եւ թեկնածուներ: Նրանք դասավանդում են Սյունիքի տարբեր շրջաններից եւ ԼՂՀ-ից եկած ավելի քան 1000 ուսանողների: Բուհական ուսումնառության ընթացքը բարձր մակարդակով կազմակերպելու օրինակ է ցույց տալիս «Տաթեւ» համալսարանը: Այստեղ դասավանդել եւ այսօր էլ դասախոսություններ են կարդում հանրապետությունում ճանաչված գիտնականներ, դոկտորներ Վարազ Առաքելյանը, Ալեքսանդր Մարգարյանը, Դավիթ Գասպարյանը, պրոֆեսոր Վլադիմիր Ալեքսանյանը: Բուհն ունի հրատարակչություն, լույս է ընծայում «Տաթեւի համալսարան» թերթը:

Եթե «Տաթեւ» համալսարանը շատ թե քիչ կարողացավ հարթել շենքային հարմարությունների խնդիրը, ապա նույնը չի կարելի ասել «Սյունիքի» մասին, որտեղ դասերը երկհերթ են եւ 8 կուրսերի ավելի քան 200 ուսանողների համար բուհի տնօրինության տակ է ընդամենը 3 լսարան: «Կարինեն» օգտվելով պետական բուհի ուսումնական շենքից, նման խնդիրներ չունի: Գորիսի 4 բուհերից յուրաքանչյուրը յուրովի է հարթում իր ճանապարհը, եւ թե որը ինչ ճակատագիր է ունենալու ապագայում, մեծապես կախված է այսօրվա իրենց գործունեությունից:

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

Գոյություն ունեն արտադրություններ, որոնց զարգացման խթանումն անհրաժեշտ է դիտել ոչ տնտեսական նշանակության խնդիրների համակարգում, քանզի շահութաբեր լինելուց բացի, այդ արտադրությունները կարող են ապահովել արտադրող երկրի միջազգային բարձր իմիջը։ Թերևս դրա մասին մտածությունն անհրաժեշտ է օրինակ, երբ բարձրորակ տեղական և արդյունահանման ցածր ինքնարժեք ունեցող հումքի առկայության պայմաններում տվյալ երկրի համապատասխան մարմինները անտարբերությամբ շրջանցել են նպաստավոր ճյուղի զարգացման խնդիրը։ Այս պարագայում անհասկանալի է թվում այն մոտեցումը, որը մինչ օրս ցուցաբերում են իշխանությունները մասնավորապես վանակաչի (օբսիդիան) արտադրության դաստան կազմակերպման հարցում։

Օբսիդիանը (աստանի քար, վանակագույն, կանաչ, կապույտ, բրոնզե, բազմանցիկ, կարմիր և այլն) օբսիդիանները իրենց որակով շատ հաճախ գերազանցում են «աշխարհին հայտնի» լավագույն նմուշները։ Տվյալ դեպքում անհրաժեշտ է համապատասխան մոտեցում, քանզի որքան էլ առաջին հայացքից անսպառ կարող են թվալ քարի պաշարները, այնուամենայնիվ, ի տարբերություն օրինակ Արեգակի, ջրի կամ քամու էներգիայի, քարը դասվում է «գրեթե անվերականգնելի», իսկ սերունդների ժամանակահատվածում «անվերականգնելի» օգտակար հանածոների կարգին։ Մինչդեռ գաղտնիք չէ, որ օբսիդիանը ներկայումս ինտենսիվ վերեն սպառվում է և բացառապես «կենցաղային մակարդակներում»։ Այսօր հանրապետությունում գործում են օբսիդիանի վերամշակման տասնյակ և հարյուրավոր արտադրամասեր, որոնք ակամա կոչ- հրաբխային բարձրավանդակի լանջերին առաջացած դոլլարներն ու վարկեր խնդրում արտաշխարհից։ Նման գործելակերպը (մեղավորները ոչ բնավ արտադրողները չեն), հասկանալի է, մեզ համար երբեք չի կարող ուղեգիծ ծառայել դեպի համաշխարհային շուկա։ Ներկայումս Հայաստանում գործող բազմաթիվ արտասահմանյան կազմակերպությունները կոչված են մեծապես ու առաջարկել ՀՀ կառավարությանը արտադրության ամենից նպաստավորաբար ճյուղերի զարգացման ծրագրեր։ Այս պարագայում, համոզված ենք, օբսիդիանի ոչ տնտեսական արտադրության կազմակերպումը խոստանում է դառնալ նման արտադրություն և կոնյակի, գինու արտադրությունների օրինակով իր տեղը զբաղեցնել համաշխարհային շուկայում։

Անհրաժեշտ է խրախուսել ներկայիս արտադրողներին, մշակել բիզնես-

ՀԱՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

Վանակաչը հնում փոխանակում էին ցորենի հետ... այսօր Հայաստանում այդ քարը արժանի չէ

նակոս) դասմության հայտնի առաջին քարերից է, որի հետ մարդը մտել է կայուն շփման մեջ, և դեռևս մ. թ. ա. VII հազարամյակում Վանա լճի մոտակայքում հիմնված Թիլկի Թափա բնակավայրը հանդիսացել է վանակաչի վերամշակման և առևտրի խոշորագույն կենտրոն։ Տվյալ նյութը նպատակ չի հետապնդում վերստին ճշտության առնել այն դերը, որը կատարել է օբսիդիանը մարդկության զարգացման ողջ ընթացքում. նշենք միայն, որ մեր օրերի համար զարմանալի է թվում այն լուրջ մոտեցումը, որը հնում է ցուցաբերվել վանակաչի հարցում, երբ այն որպես ապրանք ոչ տեղական մակարդակներում փոխանակվել է հացահատիկի և այլ ապրանքների հետ։ Ինչևէ, այսօր արդեն գործում է օբսիդիանի համաշխարհային շուկան, և անհեթեթությունն այն է, որ մեր հանրապետությունը իր բարձրակարգ օբսիդիանով դեռևս գործուն չէ նման հարաբերություններում։ Համաշխարհային շուկայում առավել հայտնի են Հյուսիսային Ամերիկայի օբսիդիանները, իսկ այնտեղի հանքավայրեր, ինչպիսին են Գլասս Բութը (Լեյքի շրջան), Հեմոսոնը (Դեսչուտեսի շրջան, Օրեգոն), Գլաս լեյք (Մոդոկի շրջան, Կալիֆորնիա), Բոդի (Թումերիայի շրջան, Կալիֆորնիա) և Լիթլ Լեյքը (Ինյո շրջան) ներկայումս տնօրինում են համաշխարհային շուկայում։ Աշխարհում հայտնի են նաև Գվատեմալայի, Էկվադորի և Իտալիայի օբսիդիանները, իսկ Իսլանդիայից քարը շուկա է մատակարարվում «Իսլանդական ագաթ» կոմերցիոն անվան տակ։ Ընդհանուր առմամբ, տարբեր օբսիդիանները համաշխարհային շուկայում հանդես են գալիս առևտրային տարբեր գաղտնանուններով՝ Նևադայի ալմաստ (բազմանցիկ), վասուեր խոկոլիս (մուգ կանաչ, երիզավոր փանցիկ), Մոնտանայի ժադ (բացառապես կանաչ) և այլն։ Բարձրորակ օբսիդիանի միայն հումքի մեկ կիլոգրամը գնահատվում է ԱՄՆ 3-5 դոլլարի չափով, այլ բառերով, քարի մի փոքրիկ բեկորը արժե մինչև 5 դոլլար։ Այսպիսին է այսօր իրավիճակը օբսիդիանի համաշխարհային շուկայում. բնական է, այդ կողմից էլ բնորոշելի է այն անհերքելի իրողությունը, որ Հայաստանի բազմագույն (սև, շագա-

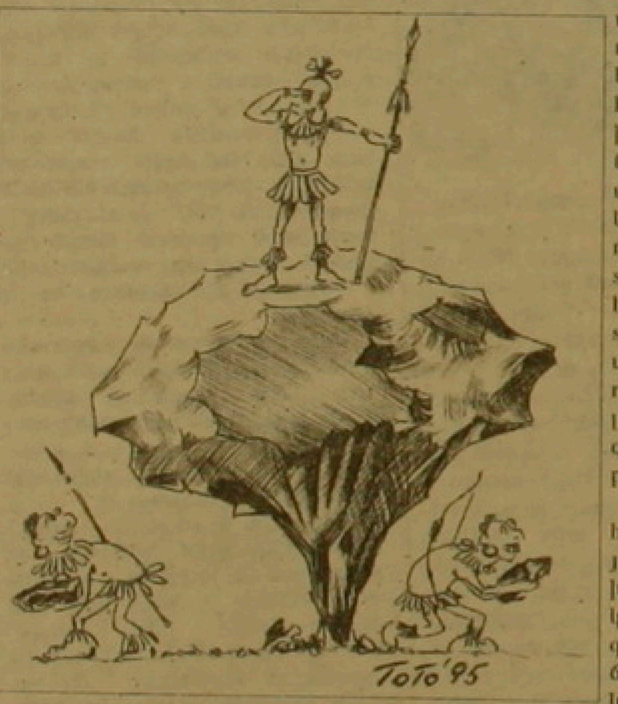

սի զոնե տարական մակարդակներին համապատասխանող կանոններ և ստեղծել դեպի տնտեսական արտադրություն։ Պետությունը պետք է մենաշնորհի տվյալ ոլորտը, անդամանորեն աջակցելով նաև ազատ արտադրությանը։

Մեկ այլ հարց. ներկայումս շատ է խոսվում որակյալ մասնագետների խղճուկ սոցիալական վիճակի մասին։ Համոզված ենք, որ արտադրության մեջ համապատասխան կադրերի ներգրավելու դեպքում, հնարավոր կլինի գործնականում ցեկել իրականում գործազուրկ գիտնականների վիճակը։ Օբսիդիանի արտադրությունը ուղղակի պարտադրված է լինել պետության կողմից հովանավորվող գիտաարտադրական խոշոր համալիր։ Համեմատության կարգով նշենք, որ նեոխորհրդային հանրապետություններից Տաջիկստանը (որը, ինչպես հայտնի է, ամենից պայթյունավտանգ և անհանգիստ երկրներից է) մեր օրերում նույնպես չի կասեցրել իր մասնակցությունը, մասնավորապես, լազուրիտի համաշխարհային շուկայում։ Լազուրիտի արդյունահանման և արտադրության, ինչպես նաև առևտրի հարցերը տնօրինվում է պաշտոնական Դուշանբեի (անշուշտ, Մոսկվայի հսկողության տակ) կողմից։

ված են էլ ավելի մեկուսացնել հայրենական օբսիդիանը համաշխարհային շուկայից։ Այսօր օբսիդիանի հումքի ինքնարժեքը մեզանում չի կարելի որոշել նմուշի որակով և քանակով, քանզի այն պատկերավոր ասած, Երևան-Չարենցավան հատվածում մեքենայի կողմից ծախսած վառելիքի գինն է։ Ավելին, ծրի հումքը վերամշակելուց և պատրաստի, ստանդարտ արտադրանք բողարկելուց հետո վերջինս գերազանցապես արտահանվում է հանրապետությունից և վաճառքի հանվում Ռուսաստանի «անխոս և անարժեքանք» շուկայում։ Երևույթը հասկանալի է ու պատճառված է մեր իրականությամբ։ Մնում է միայն հուսալ, որ մասնագետները ելնելով զուտ բարոյական նկատառումներից, կշարունակեն գաղտնի պահել հանրապետության լավագույն հանքավայրերի ճշգրիտ կոորդինատները։ Այնուամենայնիվ, հարկ է նշել, որ «օգտագործվող» Գյումուշ Չոամերի, Արտենիի կամ նույն Սևանի խմորդ օբսիդիանները միանման լինելով հանդերձ, նույնպես էժանագին չեն և, արևմտյան ֆիրմաների դասական գրքերի վկայությամբ, նրանց հումքի մեկ կիլոգրամը գնահատվում է ԱՄՆ 1-4 դոլլար։ Այսպիսով, համապատասխան իշխանությունների ոչ լուրջ մոտեցման հետևանքով այսօր մենք վաստնում ենք

Որակյալ քարտեզավորը, որը արժանավորություն ունի համաշխարհային շուկայում, անհրաժեշտ է դարձնել ապրանք և վաճառել։ Հակառակ դեպքում դատարկ են տնտեսության զարգացման առնչվող բոլոր խոստումները։

Երբ այսօր հանրապետության ներսում 1 լիտր բենզինի արժեքը կազմում է դոլլարի 1/3 մասը, ապա 1 կգ օբսիդիանը համաշխարհային շուկայում 3-5 դոլլար է։

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

Հայաստանի դառն ազատությունը

Այս վերնագրով ֆրանսիական L'Express ազդեցիկ հանդեսը հոկտեմբերի 5_11-ը համարում տպագրել է իր հատուկ թղթակից Վենսան Յուժոյի ծավալուն հոդվածը։ Թղթակիցը հանրապետության այնտեղ գտնվել և Երևանում հանդիպել բազմաթիվ մարդկանց, իր տպավորություններն է պատմում 1991 թ. անկախություն հռչակած Հայաստանի ներկա վիճակի մասին։

Նշելով, որ 1988 թ. ավերիչ երկրաշարժից սաստիկ տուժած նախկին Լենինական քաղաքում Միջազգային ծեռնարկում ընդդեմ սովի (AICF) կազմակերպությունը բացել է 7 բարեգործական ճաշարան, հեղինակն ավելացնում է, որ դրանց հաճախորդները (պատերազմի վետերաններ, կանայք, տարեցներ) երախտագիտության խոսքեր են ուղղում անցորդ օտարերկրացիներին։ Երկրաշարժից հետո գյումրեցի աղետյալ 18000 ընտանիքներ քաղցի ու սառնամանիքի 7 ձմեռ են անցկացրել։ Նախկին ԽՍՀՄ նախագահ Գորբաչովը խոստացել էր քաղաքը վերականգնել 2 տարում։ Բայց ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո այլազգի շինարարները մեկնեցին, իսկ ինքնիշխան Հայաստանը չի կարողանում գործն ավարտին հասցնել։ Մարդկանց մեծ մասը մինչեւ օրս ծվարած է ժամանակավոր կացարաններում՝ այսպես կոչված «դոմիկներում»։ Խաղաղության կորպուսի ամերիկացի կամավորները ձեռնեռեցության ծիրով օժտված մարդիկ են գտնում եւ նրանց հաղորդակից դարձնում վաճառահանման ու գովազդի գաղտնիքներին։ Միայն այս տարի հիմնվել են արհեստագործության տարբեր ճյուղերով զբաղվող շուրջ հարյուր փոքր ընկերություններ։ Բայց մարդկանց մեծ մասն անգործ է կամ չնչին աշխատավարձ է ստանում։ Շատերը փորձում են առեւտուր անել, վաճառել իրենց ունեցվածքը։ Մի ծեր այրի, որը երկրորդ աշխարհամարտի ժամանակ զինվորական բուժքույր է եղել եւ խիզախության համար մեդալ ստացել, այսօր չի կարողանում գոյատեւել իր խղճուկ կենսաթոշակով։ Նա իշխանություններին մեղադրում էր երկու մեծ հանցանքների համար։ Առաջինն այն է, որ մարդկանց տասնամյակների խնայողությունները 1993 թ. փոխանակվեցին մի քանի անարժեք դրամով, իսկ երկրորդը կասկածելի անցյալի տեր նորահարուստների հայտնվելն է։ Երկժամյա էլեկտրամատակարարման պայմաններում սառնարան կամ հեռուստացույց ունենալը շատերի համար ավելորդ շքեղություն է դարձել։ Հարուստների եւ աղքատների միջեւ վիհ խարի անդունդ է գոյացել։

Վիճակը բարվոք չէ նաեւ մայրաքաղաք Երեւանում, շարունակում է հոդվածագիրը։ Բազմաթիվ մարդիկ փորձում են էժան գնով վաճառել իրենց բնակարանները, քանի որ ապրուստի միջոց չունեն։ Թշնամական Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի դաժան շրջափակման մեջ ընկած փոքրիկ Հայաստանը թանկ գին է վճարում իր ազատության դիմաց։ Միակ գազամուղն անցնում է Վրաստանի անապահով տարածքով, իսկ Սեւանա լճի ջուրն անսպառ չէ։ Էներգետիկ ճգնաժամն ստիպեց, որ այս տարվա ամռանը վերագործարկվի Հայաստանի ԱԷԿ-ի ռեակտորներից մեկը։ Եթե Աստված կամենա, դեկտեմբերին ատոմակայանն էլեկտրաէներգիա կտա։

1992-1993 թթ. ցրտաշունչ ձմռանից ի վեր, պաշտոնական տվյալների համաձայն, 300 հազար մարդ է հեռացել Հայաստանից։ Իրականում նրանց թիվը հասնում է 700-800 հազարի, նշում է թղթակիցը։ Հայաստանի ազդեցիկ նախարարներից մեկը մասնավոր զրույցի ժամանակ նրան խոստովանել է. «Այսպես ավելի լավ է։ Մենք չէինք կարողանա նրանց կերակրել»։ Հոդվածագրի կարծիքով այժմ Հայաստանում բարգավաճում են առեւտրականները, մաքսանենգները, մաֆիականները եւ կաշառակերները։ Առեւտրական նոր գործընկեր է դարձել Իրանը, որտեղ երկաթը փոխանակվում է թխվածքաբլիթների եւ այլ մթերքների հետ։ Մնում է պարզել, թե ինչպես կարելի է փրկել եւ աշխատեցնել նախկին սարքավորումներով հանդերձավորված գործարանները, որոնց սեփականաշնորհումը դանդաղում է տեղում։

Հոդվածագրի կարծիքով, էներգետիկ ճգնաժամը Հայաստանին կստիպի կարգավորել հարաբերությունները Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի հետ, նույնիսկ Անկարայի կողմից 1915 թ. ցեղասպանության փաստի ընդունման պահանջից հրաժարվելու եւ Ղարաբաղի հայրենակիցներին փոխզիջում պարտադրելու գնով։ Նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ամեն ինչ անում է իր նպատակին հասնելու համար։ Դրա ապացույցներն են անցյալ տարվա դեկտեմբերին ազգային ավանդական կուսակցություններից մեկի՝ ՀՅԴ-ի արգելումը, տասնյակից ավելի ընդդիմադիր լրատվության միջոցների փակումը, դրանց վրա կատարված հարձակումները։ Այս տարվա հուլիսյան ընտրություններից հետո ՀՀՇ-ն իր արբանյակների հետ կազմեց գրեթե միատարր խորհրդարան եւ անցկացրեց իր ուզած սահմանադրությունը։ ՀՅԴ-ի վարկաբեկման նպատակով իշխանությունները շարունակում են «ահաբեկչական եւ ֆաշիստական» «Դրո» խմբի դատավարությունը։ Միաժամանակ ի նպաստ նախագահի բերվում է այն փաստը, որ Կովկասից մինչեւ Միջին Ասիա Հայաստանը մնում է կայունության կղզյակ, ուստի 1996 թ. սեպտեմբերին Լ. Տեր-Պետրոսյանի վերընտրությունը գրեթե կասկած չի հարուցում։ Լավատեղյակ անձանցից մեկն ասում է, որ Հայաստանը ղեկավարվում է չորս մարդու՝ նախագահի, պաշտպանության ու ՆԳ նախարարների եւ ԱԺ խոսնակի ձեռքին։ Նրանք են երկրում եղանակ ստեղծում։ Բայց կկարողանա՞ն արդյոք մեղմացնել առաջիկա ձմռան ցրտերը։

Պատրաստեց

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՇԻԿՅԱՆ

ԱԶԳ

օրաթերթի համակարգչային ծառայությանը կարող եք պատվիրել

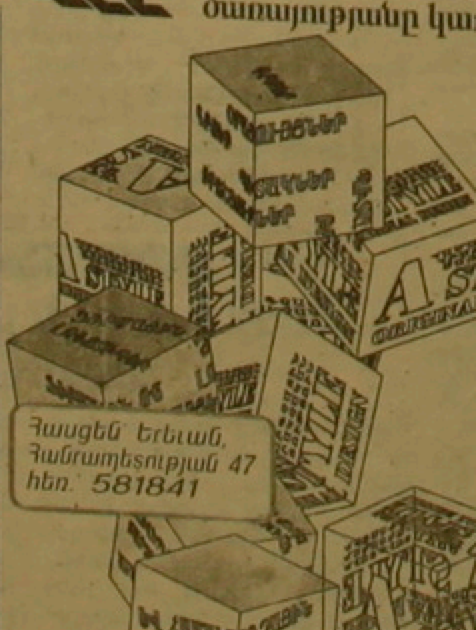

Գովազդների
Բրոշյուրների
Լոգոտիպերի
Անցաթղթերի
Կնիքների
Բլանկների
Հրավիրատոմսերի
Ֆիրմային ոճի
Օրացույցների
Այցետոմսերի
Բուկլետների
Գրքերի
ձեւավորում

Հասցեն՝ Երեւան, Հանրապետության 47
հեռ.՝ 581841

Աշխատանքները կկատարվեն Apple Macintosh, LaserMaster 1200 համակարգով

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ԱՆԿԱՐԱ

Թանսու Չիլլերը հրաժարական տվեց

Սկիզբը էջ 1

Այս ընթացքում ճշմարիտ ուղի կուսակցության կենտրոնակայանում տեղի ունեցավ կուսակցության նախագահության արտակարգ նիստ, ուր քննարկվեց Մեջլիսում Չիլլերի ներկայացրած 51-րդ կառավարության դեմ քվեարկած կուսակցական 10 պատգամավորների հետագա ճակատագրի հարցը: Նախագահությունը որոշեց նշված 10 պատգամավորներին, այդ թվում Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի նախկին նախագահ Հյուսամեթթին Ջինդորուքին վտարել կուսակցության շարքերից:

Մինչդեռ Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ Ալփարսլան Թուրքեշը, որը 51-րդ կառավարության կազմավորման նախապատրաստական փուլում ճշմարիտ ուղի կուսակցության եւ նրա ղեկավար Թանսու Չիլլերի հետ գաղտնի համաձայնության մեջ էր մտել, լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց. «Թուրքիայում առկա են ներքին եւ արտաքին քաղաքական ու տնտեսական մի շարք հիմնահարցեր, որոնք շտապ լուծման կարիք են զգում: Դրա համար նախ հարկավոր է, առանց ժամանակ վատնելու, կազմավորել նոր կառավարություն: Հաղթահարելը երկրի ապագայի համար ճակատագրական կլինի: Կառավարական ճգնաժամից կօգտվեն մեր ներքին եւ արտաքին թշնամիները»: Վերջում Ա. Թուրքեշը երկրում կառավարական ճգնաժամի գլխավոր մեղավոր համարեց ժողովրդահանրապետական կուսակցության նախագահ Դենիզ Բայքալին:

Անկարայից ստացված վերջին տեղեկությունների համաձայն Թ. Չիլլերը դեռեւս իրեն պարտված չի համարում եւ նոր կառավարության կազմավորման ուղղությամբ շարունակում է ջանքեր գործադրել: Մինչդեռ Անկարայի քաղաքական շրջանակներում համոզված են, որ Չիլլերն այլեւս նոր կառավարություն կազմավորելու բարոյական իրավունք չունի:

Նշվում է, որ Դեմիրելը նոր կառավարության կազմավորման հանձնարարականը պետք է տա միմիայն Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազին:

Վարչապետ Թանսու Չիլլերի հրաժարականից հետո, հաշվի առնելով երկրում առկա ճգնաժամային իրավիճակը, հանրապետության նախագահ Ս. Դեմիրելը որոշեց անորոշ ժամանակով հետաձգել նոյեմբերի 18-25-ը ԱՄՆ կատարելիք աշխատանքային այցը: Կառավարական ճգնաժամը շարունակվում է:

ԳՐԻԳՈՐ ՉԱՐՔՈՅԱՆ

ՇՐՋԱՆ

Ռուս-իրանական գործակցությունը չի ոգեւորում ամերիկացիներին

Հարկավոր է արժանին մատուցել ամերիկացիներին, հատկապես ռազմավարական հետաքրքրի ընթացիկ պահը օգտագործելու համար: Չնայած լինելով միջուկային զենքի չտարածման ռեժիմի «ռեվիզիոնիստների» քննադատության առաջին, նրանք իրենց խոսք նախազգուշացումներն են հղում բոլոր նրանց, ովքեր «անպատասխանատուների» ցանկի մեջ են, այսինքն ներկայիս պաշտական դահին Վաշինգտոնի բարեհաճությունը չեն վայելում: Իրանն այդ «սեւ ցուցակում» հատուկ տեղում է նստած: Նախկին խնամարկյալն ու գործընկերը, որն այժմ հալածանքի է ենթարկվում «պետական ահաբեկչության» համար, Ռուսաստանի հետ տնտեսական համագործակցության գին է վճարում: Դրանում կարեւոր տեղ ունի բերեւ ջրով աշխատող ռուսաստանյան միջուկային ռեակտորներն Իրանում տեղադրելու համաձայնագիրը, որի մասին բազմիցս խոսվել ու գրվել է: Սակայն հետաքրքրաշարժն այն է, որ ամերիկացիներին, ակներեւ է, հետաքրքրում է ոչ այնքան այս չարաբաստիկ միլիարդանոց պայմանագիրը, որքան ռուս-իրանական գործարար կապերում սկզբունքային շրջադարձը: Այստեղից է ողջ իրարանցումը:

Միջին Արեւելքում ռուսական ներկայությունը չընդունելու սինդրոմն ամերիկյան քաղաքականության մեջ տակավին Խ. Միության հետ մեծ դիմակայության ժամանակներից: Տպավորություն է ստեղծվում, որ այն երբեք ամերիկացիներին չի լքել, չնայած սառը պատերազմին հաջորդած եղբայրացման էյֆորիային, նշում է Մոսկվայի «Կրասնայա զվեզդա» օրաթերթը: Ճիշտ է, այդ սինդրոմն արդեն երեւան է գալիս ոչ թե «չարի կայսրության» դեմ պայքարի շրջանակներում, այլ նորագույն ամերիկյան շովինիզմի դիրքերից «եթե ոչ մենք, ապա առավել եւս ոչ դուք» սկզբունքով: Պարզ է, որ այս բանաձեւի հետեւում ոչ միայն շահական պետական եսամոլությունն է, այստեղ կարելի է ակնհայտորեն կռահել հեռավոր Իրանում քաղաքական փոփոխությունների կամերի [illegible]:

Սակայն ամերիկյան ընկերություններն իրենց հաշվարկներից երբեք չեն հանել հետանկարային իրանական շուկան, ուշադրությամբ հետեւելով քաղաքական փոփոխություններին: Բավական էր, որ ԱՄՆ-ի վարչակազմը փոքր-ինչ թուլացներ առեւտրի սահմանափակումները (ինչը կապված է Թեհրանում ամերիկյան դեսպանության աշխատակիցների թվից պատանդների ազատ արձակելու հետ), մի շարք ընկերություններ միանգամից օգտվեցին այդ պատեհությունից, կազմակերպելով [illegible] սարքավորումների եւ համակարգիչների առաքում: Ակնհայտ է, որ Վաշինգտոնի իրանական վարչակարգի հետ ձեւավորված այսօրվա հարաբերությունների պայմաններում ամերիկացիների համար առավել ձեռնտու է խցանել Իրանի տնտեսական մեկուսացումը, հնարավորին չափ զսպելով ու խոչընդոտելով երրորդ երկրների, առաջին հերթին, ռուսաստանյան ընկերությունների ներթափանցումն ու ամրապնդումն իրանական շուկայում:

Այնինչ, ինչպես տեսնում ենք, Մոսկվան հակված չէ տնտեսական գործընկեր ընտրելու վերջինիս գաղափարախոսությամբ: Նաեւ հիմնահարցերի առատությամբ հանդերձ ՌԴ-ն պրագմատիկ է, հանգիստ բռնում ու շարունակում է իր գործն առավել կարեւոր, ինչպես նաեւ հեռանկարային ռազմական ու տեխնիկական համագործակցության ոլորտներում: Ավելին, Մոսկվան պատրաստ է օգնել Թեհրանին վերականգնելու օդային ու ցամաքային տրանսպորտը, ինչպես նաեւ Մերձավոր Արեւելքում կարեւոր ռազմավարական նշանակություն ունեցող ծովային ու տրանսպորտային հաղորդակցության ուղիները: Առավել եւս, որ Վաշինգտոնի հետ բանակցելիս Մոսկվան իր ձեռքում ունի դժվար հերքելի մի փաստարկ այն է, որ ամերիկացիներն իրենք են խստորեն կապեր պահպանում Իրանի հետ նավթային շուկայում նրա հարեւան երկրների եւ ԱՄՆ-ի սահմաններից դուրս գործող դուստր ձեռնարկությունների միջոցով: Որոշ աղբյուրների տվյալներով, այդ կապերն արտահայտվում են Իրանի հետ առեւտրական շրջանառության մի գումար, որը հարյուր անգամ է գերազանցում պաշտոնապես հայտարարածը (50 մլն դոլար):

Մինչ շարունակվում է ՌԴ բարձրաստիճան պաշտոնյաների մեղադրանքը Վաշինգտոնի նույնքան բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց կողմից, ռուսաստանյան արդյունաբերողները պատրաստ են ծավալվող կապերի ճայծայմանը: Սակայն ամերիկյան ընկերություններն ... ներ ղեկի իրանական շուկա: Օրինակ, Իլ-114 ինքնաթիռների արտադրությունը կլինի իրանական գործարաններում Ռուսաստանից բերված հանգույցներով: Բացի այդ, իրանցիները ՌԴ-ից մտադիր են գնել Յակ-40 եւ Յակ-42 ինքնաթիռներ: Այդ ավիացիան ոչ հեռու ապագայում կապահովի Իրանի օդային փոխադրումների համարյա 80 տոկոսը:

Կան նաեւ որոշ հետաքրքրաներ, որոնք, մասնավորապես, կապված են նավթային սարքավորումների Իրան առաքելու հետ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության տվյալներով, իրանցիները նույնիսկ հայտարարել են, որ «այդ նպատակով արդեն գումար են նախապատրաստել»: Նույն աղբյուրը հաղորդում է, որ ՌԴ-ն պատրաստ է Իրանին առաքել վերջինիս պատվիրած հերթական, երրորդ դիզելային սուզանավը, սակայն դրա համար «առանձին պետք է կանխավճար ստանալ»:

Մի խոսքով, «հնդկական տարբերակը», երբ ՌԴ-ն ԱՄՆ-ի ճնշմամբ զիջեց կրիոգեն շարժիչներ Հնդկաստանին վաճառելու վերաբերյալ պայմանագրի կնքումը, ռուսաստանյան-իրանական պայմանագրի դեպքում, ինչպես երեւում է, չի կրկնվի, որը կարեւոր նորույթ է բացում Ռուսաստանի արտաքին տնտեսական քաղաքականության մեջ:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԵՒՈՆՅԱՆ

ԱՖՐԻԿԱ

Լիբիան արտաքսում է 300 հազար սուդանցիների

Լիբիայի վարչակարգը տասնյակ հազարավոր պաղեստինցիների արտաքսումից հետո այժմ որոշել է երկրից արտաքսել 300 հազար սուդանցիների: Այդ լուրը մեծ լարվածություն է առաջացրել Սուդանում, որտեղ առանց այդ էլ սղաճը հասնում է տարեկան 56 տոկոսի, արտաքին պարտքը կազմում է ներքին համախառն արտադրանքի արժեքի եռապատիկը, իսկ գինը բարձրացել է 50 տոկոսով: Սուդանի մայրաքաղաքում, ինչպես նաեւ Ուադ Մեդանի եւ Պորտ Սուդան քաղաքներում վերջերս տեղի ունեցած խռովությունների ժամանակ ցուցարարները պահանջում էին խոսքի ազատություն եւ դատապարտում երկրի իշխանություններին, որոնք արդեն իսկ վատ հարաբերությունների մեջ են գրեթե բոլոր հարեւան պետությունների հետ: L'EXPRESS

Ավստրիա. Կառավարությունը փլուզման եզրին

Ավստրիայի իշխող կոալիցիոն կառավարությունը փլուզման եզրին է, հաղորդում է «Ուոլ Սթրիթ Ջորնըլ» թերթն իր նոյեմբերի 13-ի համարում, ավելացնելով, որ այդ հանգամանքը կարող է աջակողմյան թեւից ժողովրդականություն վայելող Յորգ Հայդերի դեպի իշխանություն ձգտող ճանապարհը հարթել առաջիկա դեկտեմբերի կեսերին սպասվող ընտրություններում: Հայդերը հայտնի է իր օտարատյաց դիրքորոշումներով:

Մեքսիկա. Ըստ նախագահի՝ անկայունությունը ժամանակավոր է

Թղթակիցների հետ հարցազրույցի ժամանակ Մեքսիկայի նախագահ Զեդիլյոն նշել է, որ երկրի տնտեսության անկայուն վիճակը «բացարձակապես ժամանակավոր» երեւույթ է եւ որ այն չորրորդ եռամսյակում արդեն կվերադառնա աճի իր բնական տեմպերին, հաղորդում է «Ուոլ Սթրիթ Ջորնըլ» թերթը նույն համարում: Ֆինանսների նախարար Օրտիզն ավելացրել է, որ մեքսիկական բոլոր բանկերից պահանջվելու է մինչեւ 1997 թվականը յուրացնել հաշվապահական ամերիկյան համակարգը եւ հասնել ամերիկյան բանկերի մակարդակին:

ԵՎՐՈՊԱ

Բուլղարիան ուզում է վերագործարկել Կոզլոդույի ԱԷԿ-ը

Եվրոպայի ամենավտանգավոր գետերից մեկի ափերին գտնվում է դանդաղ գործողության մի ռումբ: Բուլղարիայի Կոզլոդույ քաղաքի ատոմակայանը Դանուբի ափին է, Ռումինիայի շատ մոտիկ եւ Սոֆիայից ընդամենը 200 կմ հյուսիս: Այն վերագործարկելու Բուլղարիայի մտադրությունը լրջորեն մտահոգում է արեւմտյան փորձագետներին: Բանն այնտեղ է հասել, որ «Էլեկտրիսիտե դը Ֆրանս» ընկերությունը սպառնում է հեռանալ այնտեղից, երբ բուլղար փորձագետները վերագործարկեն այդ հնատիպ ատոմակայանի առաջին ռեակտորը: Միաժամանակ Գերմանիայի շրջակա միջավայրի նախարար Անգելա Մերկելը հայտարարեց, որ «միջազգային ասպարեզում հարկավոր է անել ինչ անել այդ ռեակտորի վերագործարկումը թույլ չտալու համար»: Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության ՄԱԳԱՏԷ-ի գնահատումից պարզ է դառնում, որ 1991 թ-ից խորհրդային կառուցվածքի այդ ատոմակայանի 6 ռեակտորներից 4-ը գտնվում են վթարային վիճակում: Խոսքը մասնավորապես 1-ին եւ 2-րդ ռեակտորների մասին է, որոնք նախորդներից ենթամամբ արդեն կանգնեցված են: Արդեն 4 տարի է, ինչ Միջուկային օպերատորների համաշխարհային ընկերակցության միջնորդությամբ եւ Եվրամիության «Փարոս» ծրագրի միջոցներով «Էլեկտրիսիտե դը Ֆրանսը» փորձում է բուլղարացիներին օգնել բարելավելու Կոզլոդույի ԱԷԿ-ի անվտանգությունը: Այդ ատոմակայանը կենսական նշանակություն ունի Բուլղարիայի համար, քանի որ տալիս է երկրի էլեկտրաէներգիայի 45 տոկոսը: Պատահական չէ, որ Ֆրանսիայի Միջուկային պաշտպանության եւ անվտանգության ինստիտուտի եւ Գերմանիայի նույնատիպ հաստատության համանախագահներին հակառակ, բուլղարները չեն անհանգստացել այն տեղեկությունները, որոնք փորձագետներին թույլ կտային պարզել առաջին ռեակտորի իրական վիճակը: Նման պայմաններում անհնարին է ատոմակայանի վերագործարկումը թույլ տալ, վտանգը չափազանց մեծ է: Ռեակտորի [illegible] կատաստրոֆիկ հետեւանքներ կունենա: «Էլեկտրիսիտե դը Ֆրանսը» հրաժարվում է [illegible] պատասխանատվությունից: Իրոք, վթարի դեպքում կվտանգվի ամբողջ Եվրոպան:

L'EXPRESS

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սահմանափակումներ Չինաստանի դեմ

ԱՄՆ-ի վարչակարգը երկրի [illegible] բանկին հասկացրել է, որ չպետք է ֆինանսական օժանդակություն ցուցաբերի ամերիկյան այն ընկերություններին, որոնք ցանկանում են մասնակցել Չինաստանի «Երեք կիրճերի ամբարտակի» շինարարության հսկա ծրագրին, հաղորդում է «Ուոլ Սթրիթ Ջորնըլ» թերթն իր նոյեմբերի 13-ի համարում, նշելով, որ որոշումը զայրույթ է առաջացրել որոշ ընկերությունների ներկայացուցիչների շրջանում եւ կարող է էլ ավելի սրել ամերիկա-չինական հարաբերությունները:

Ականապատել կարելի է նախկինի պես

Ցամաքային ականապատման հարցերին նվիրված Վիեննայում գումարվող ՄԱԿ-ի խորհրդաժողովին չհաջողվեց սահմանափակումներ մտցնել զենքի այդ տեսակի կիրառման ասպարեզում: Ըստ «Ուոլ Սթրիթ Ջորնըլ» թերթի նոյեմբերի 13-ի հաղորդումների, 42 երկրներից Վիեննա ժամանած պատվիրակությունները հույս ունեին, որ 3 շաբաթյա հանդիպումներից հետո կկարողանան մի ընդհանուր հաղորդագրությամբ նվազեցնել այն վտանգը, որ ականապատումը սպառնում է խաղաղ բնակչությանը: Նրանց հույսերը չարդարացան:

Երեք ավիաընկերություններ միավորվել են շուրջերկրյա թռիչքների համար

«Սինգապուր էյրլայնզ», «Դելտա էյրլայնզ» եւ «Սուիսէյր» ավիաընկերությունները միավորել են իրենց ջանքերը շուրջերկրյա թռիչքների կազմակերպման համար: Տոմս գնած ուղեւորը (դրա նվազագույն գինը 2200 դոլար է) կարող է սեփական հայեցողությամբ այդ ընկերությունների օդանավերով 40000 կմ թռչել, լինելով 50 երկրների 400 քաղաքներում, որտեղ ուր թռչում են այդ ընկերությունների օդանավերը: Կարեւոր չէ, թե ուղեւորներն որքան կմնան միջանկյալ քաղաքներում: Բայց կան որոշ սահմանափակումներ: Խաղաղ եւ Ատլանտյան օվկիանոսները կարելի է հատել միայն մեկական անգամ: Չի կարելի ճանապարհորդել Աֆրիկայի երկրներում, Հարավարեւմտյան Խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջանում, Հարավային Ամերիկայում: Յուրաքանչյուր առանձին քաղաքում կարելի է վայրէջք կատարել միայն մեկ անգամ:

«ՖԻՆԱՆՍՈՎԻԵ ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Անցած ամսին Հոլանդիայի Արնեմ քաղաքում Մարիա Կալլասի միջազգային մրցույթում 3 դափնեկիրներից մեկը Կոմիտասի կոնսերվատորիայի մեներգեցողության բաժնի 5-րդ կուրսի ուսանողուհի Ջուլիետ Գալստյանը դարձավ: («Ազգը» ժամանակին գրել է այդ մասին):

Ջուլիետ Գալստյանի հաղթանակը

Մի քանի օր առաջ Իտալիայից Ջուլիետը վերադարձավ փայլուն հաղթանակով: Մասնակցելով Վերչելլի քաղաքում կայացած օպերային երգիչների Վիոտտիի անվան միջազգային մրցույթին, 200 մասնակիցների մեջ միակն էր այն հինգ երջանիկներից, որ անցավ եզրափակիչ և դարձավ միանձնյա հաղթող արժանանալով նաև Վերչելլի քաղաքի հատուկ մրցանակին: Ի դեպ, երգչուհին ընդամենը երեք ամիս առաջ գերազանցության վկայագրով ավարտեց Կոմիտաս կոնսերվատորիայի մեներգեցողության և դաշնամուրային ֆակուլտետները: Երգչուհու կատարողական արվեստի հաղթանակների մեջ իրենց մեծ բաժինն ունեն նրա ուսուցիչները՝ պրոֆեսոր Մարիաննա Հարությունյանը և կոնցերտմայստեր Աննա Խաչատրյանը:

«Մրցույթը դժվարագույններից մեկն էր, որովհետև մասնակիցների թվում էին մի շարք այլ միջազգային մրցույթների հաղթողներ, որոնք եզրափակիչ փուլ չհասան: Ծրագրում ընդգրկված էին հիմնականում Մոցարտի և Ռոսսինիի արիաները, իսկ ժյուրիի կազմում ընդգրկված էին համաշխարհային առաջատար օպերային թատրոնների բազմամյա գլխավոր դիրիժորներ: Ժյուրիի հիացական արդյունքների հետևանքով ինձ հետ կնքված պայմանագրերն

էին. հունվարին մեկնում եմ Թուրին, որտեղ կերգեմ Պուչչինիի «Բոհեմ» օպերայում: Ապա մարտ-ապրիլին Վենետիկում կերգեմ Մոցարտի «Դոն Ժուան» և Վերդիի «Ֆալստաֆ» օպերաներում: Մեծ պատասխանատվությամբ պատրաստվում եմ այդ հյուրախաղերին», ասաց երգչուհին:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄԱՐԳՍՅԱՆ

ՆՈՐԱՁԵՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ երիտասարդը կնախընտրի՞ «Ասեխի» հագուստը

«Ասեխ» նորաձևության թատրոնը արդեն 3-րդ շաբաթն է, ինչ «Աշուն-95» հագուստի նոր նմուշների ցուցադրությունն է ներկայացնում Կինոյի տան Ասեխ կենտրոնի սրահում:

Հագուստի մոդելավորումն առանց շարժմանքի ու պլաստիկայի մոդելավորման քիչ է: Հաճախ մանեկենների ներկայացրած գեղեցիկ հագուստն անճանաչելի է դառնում, երբ նույն հագուստը տեսնում ես փողոցում շատ ու թափթփված քայլերի մեջ: Դեմքի թատրոն վերադարձը այսպես բացատրեց Ասեխի տնօրեն Անդրեյ Միմանը: Կենտրոնի երիտասարդ նկարիչ-դիզայների, մոդելավորների մտահղացումներն առաջինը ներկայացնում են թատրոնի մանեկեն-մանեկենուհիները՝ հնչող երաժշտության ռիթմերի մեջ փոքրիկ «պատմություններ» ստեղծելով:

Բրդյա հաստ կտորից սերթուկներ, փանդակավոր ռիջակներ, երկար վերարկուներ, տղամարդկանց, կանանց ամենօրյա և երեկոյան հագուստ: Պարոն Միմանի ասելով, «Ասեխը» ուզել է ծնունդ նեղել շուկային. այս տարբերակում երիտասարդներին առաջարկում է գեղեցիկ, որակյալ կտորից կարված ժամանակակից հագուստ մատչելի գնով: Անհանգստանալու հարկ չկա, զանգվածային «շաբլոն» կոչվածը նրանց չի սպառնում, որովհետև ստեղծագործական դաշտն արթուն է, անմոռ: «Այսօր մեր ուսանողների թիվն աճել է, ուսանողների համար հագուստ ընտրել-արտադրելու հնարավորությունը մեծացել: «Գառնի» կարի արտադրական միավորումում 36 աշխատատեղ ենք վարձակալել և ճապոնական առաջնակարգ «Ջուկի» ֆիրմայի մեքենաների միջոցով կարող ենք մեր մտահղացումներն իրականացնել: Նոյեմբերին Փարիզում ֆրանսիացի գործընկերների հետ քննարկելի նյութը դարձյալ երիտասարդների համար մատչելի գնով հագուստ արտադրելու հնարավորությունն է», տեղեկացնում է «Ասեխի» տնօրենը:

Ցուցադրված բազմազան բրդյա կտորից վերարկուներն արժեն 90-150 դոլլար, բամբակե մոմլաթից լայնացող բիկինիները 7-10 դոլլար, մետաքսյա սև, բանանագույն, մանուշակագույն զգեստները (բեկվածքներով սարաֆաններ, նաև ասեղնագործ անհավասար ճեղքերով, կրծքի տակից կտրված, լայնացող, ուղղանկյուն գրպաններով, գոտկատեղից վերև մանր կոճակներով) 50-120 դոլլար և այլն:

Հագուստի ներկայացված նմուշները, ինչպես նկատեց կենտրոնի նկարիչ Ժաննա Սիրեկանյանը, հայ ժամանակակից մարդու նոր կերպար են ներկայացնում. երիտասարդ, որը լավատես է, ազատ, անկաշկանդ: Ուրախալի է, որ հայ կնոջ ավելի հաճախ հանդիպող «տնային տնտեսուհու» կաղապարն այլևս չկա:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՏՈՒՆ

«Հայացքն ընկավ ծառին, ծառը գրկում է»

Նշվեց Կարպիս Սուրենյանի 70-ամյակը

Հոկտեմբերի տասնյոթին գրողների տանը կայացավ Կարպիս Սուրենյանի 70-ամյակին նվիրված մեծարանքի հանդիսություն:

Հայ գրականություն մուտք է գործել «մաքուր ձեռքերով» 1959-ին: Շուտով հրաժարվելով իրականության գեղարվեստական այսօրվա միջոցով ներկայացնելու սկզբունքից 60-ականներին սկսեց իր մտահղացումներն իրագործել էսսեի ժանրում, որը ներկայացնում է գրողի մտածողության յուրահատուկ ընթացքը իր մեջ ունենալով մշակութային տարբեր շերտերի համադրումը:

Կարպիս Սուրենյանը բացառիկ վաստակ ունի թարգմանության գործում. գեղարվեստական բարձր մակարդակ են ներկայացնում Դոստոևսկու «Կարամազով եղբայրները», Սարոյանի «Պատերազմ է հայտարարվել», «Ֆոքնեյրներ» վիպաշարը, հնդկական վեդայական գրականության հատվածները, այլ գրքեր ու աշխատություններ: 70-ամյա գրողի մտքին են պատկանում հայոց լեզվի մոտ 300 նոր բառեր: Հայ և եվրոպական լեզվաբանների գնահատանքին են արժանացել նրա գրվածքներում ու թարգմանություններում արևելահայերենի և արևմտահայերենի միասնականացված արտահայտումը, գրաբարի՝ ըստ հարկի մուտքը:

Երկարատև թարգմանական աշխատանքից հետո իրար հաջորդում են «Արևորդիներ», «Ոգու ամրոցներ» և «Երանության կղզին» գրքերը՝ գրված էսսեի ժանրում: Ուրույն ճանապարհորդություն դեպի ժամանակակից մշակույթի աշխարհ:

Ինքը՝ Կարպիս Սուրենյանը, հայ արվեստ է մտել երաժշտությամբ. տասներկու տարի երգել է օպերային երգչախմբում, այնուհետև վարել է «Արվեստ» ամսագրի մշակույթի բաժինը: Այսօր նրա գրասեղանին դեռևս չտպագրված էջեր կան:

Ծնվել է Արևնում, խոր զգացողությամբ կապված է Հայաստանի բնաշխարհին: Գրողի մասին ասում են՝ «Հայացքն ընկավ ծառին, ծառը գրկում է»:

ՄԵՏԱՔՍՅԱ ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Քաղաքականություն և նկարչություն՝ կողք կողքի

Երեկ, ԱՕԿՄ-ի նախասրահում բացվեց քաղաքական բանտարկյալ Վարուժան Կարապետյանի գեղանկարչական աշխատանքների ցուցահանդեսը: Բացման խոսքով հանդես եկավ քաղբանտարկյալների պաշտպանության Հայաստանի մասնաճյուղի նախագահ Վազգեն Պետրոսյանը: Ցուցահանդեսին ներկա էին նաև քաղբանտարկյալի մայրը՝ Արշալույս Կարապետյանը, և նախկին քաղբանտարկյալ Սիմոն Նահիրյանը: Ելույթ ունեցան նաև Հայաստանի քաղբանտարկյալների պաշտպանության խորհրդի անդամ Տիգրան Փաշաբեզյանը, «Հայաստան» հանրագիտարանի գլխավոր խմբագիր Կոնստանտին Խուդավերդյանը, լրագրող Գրիգոր Ջանիկյանը, որը բանտում հանդիպել էր Վարուժանին: Ելույթ ունեցողները խոսեցին գեղանկարչի իղձերի և նպատակների մասին: Բացված ցուցահանդեսը նրա ցանկություններից մեկն էր, որ իրականացավ: Վարուժան Կարապետյանի ստեղծագործական կյանքը սկսվել է 91-ին, Ֆրանսիայի բանտում: Ցուցահանդեսում ներկայացված են 19-ը աշխատանքներ: Ցմահ բանտարկված Կարապետյանին ազատ արձակելու խնդրանքով նախասրահում ստորագրություններ էին հավաքում՝ ուղղված Ֆրանսիայի նորընտիր նախագահ Ժակ Շիրակին: Հուսանք, որ Վարուժանի հաջորդ ցուցահանդեսին ներկա կլինի նաև ինքը՝ նկարիչը:

ՎԱՅԱՆԵ ԱՍՏՈՅԱՆ

ՀՀ պատվիրակները ներկա՝ Ռուսթավելու հանդիսությանը

Հոկտեմբերի 15-ին Վրաստանի Վարձիա գյուղում տեղի ունեցավ վրաց մեծ գրող Շոթա Ռուսթավելուն նվիրված ամենամյա հանդիսությունը, որին հրավիրված էին միայն Ռուսաստանի և Հայաստանի պատվիրակությունները: Հայաստանի պատվիրակությունը գլխավորում էր ՀՀ կառավարության Շիրակի գոտու լիազոր ներկայացուցիչ [illegible] Անդրանիկ Արշակյանը: Հանդիսությանը ներկա էր Վրաստանում Հայաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Լևոն Խաչատրյանը: ՆՏ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Էկոնոմիկայի Նոբելյանը՝ Ռոբերտ Լուկասին

Էկոնոմիկայի գծով այս տարվա Նոբելյան մրցանակը շնորհվել է Չիկագոյի համալսարանի պրոֆեսոր Ռոբերտ Լուկասին, որի տեսությունները

այդ բնագավառում, ըստ «Ուոլ Ստրիթ Ջորնըլ» թերթի մեկնաբանի, հասարակ մարդուն զինում է այնպիսի գիտելիքներով, որով նա կարողանում է ավելի մեծ ազդեցություն ունենալ տնտեսական քաղաքականության վրա, քան կառավարությունում այդ ծրագրերը մշակողները: Գիտությունների Շվեդական արքայական ակադեմիայի ներկայացուցչի բնութագրմամբ, 58-ամյա գիտնականն արժանացել է այդ մրցանակին «տնտեսության կառավարման գործում ռացիոնալ տնտեսական քաղաքականության կիրառման դժվարությունների խորամուխ լինելու համար»: Լուկասը հեղինակ է այսպես կոչված «ռացիոնալ սպասումների» տեսության, որը շատ երկրներում արդեն իսկ կիրառություն է գտել տնտեսագետների և գործարարների կողմից: Էկոնոմիկայի գծով Նոբելյան մրցանակը (1 միլիոն դոլլար) հիմնվել է 1968 թվին և միակն է, որ Ալֆրեդ Նոբելի սկզբնական մրցանակների թվում չի եղել: Թերթի տվյալների համաձայն Չիկագոյի համալսարանի գիտնականները վերջին վեց տարիների ընթացքում 5 անգամ նվաճել են «Նոբելյան պարգևները»: Լուկասից առաջ այդ պատվավոր մրցանակը շնորհվել է Ռոբերտ Ֆոգելին (1993), Գարի Բեքերին (1992), Ռոնալդ Քոուզին (1991) և Մերտոն Միլլերին (1990):

ԹԱՏՐՈՆ

Շաբաթավերջին՝ 3 պրեմիերա

Անցյալ շաբաթավերջին մայրաքաղաքի 3 թատրոններ պրեմիերաներ ունեցան. Համազգային թատրոնը ներկայացրեց Մանյեի «Օսկարը», «Արմենը»՝ Սունդուկյանի «Քանդած օջախը», Ազգային օպերային թատրոնը՝ Վերդիի «Օթելլոն»: Ամիս ու կես առաջ հանդիսատեսի դատին հանձնած Զ. Խալափյանի «Սիրո տարբեր նկարներից» հետո Էդգար Էլբակյանի «Արմեն» թատրոնը սկսեց Գաբրիել Սունդուկյանի «Քանդած օջախի» փորձերը: Բեմադրությունն արված է մշակույթի նախարարության պատվերով և ֆինանսավորմամբ, նվիրված է դրամատուրգի 170-ամյակին: «Մեզանում կարծիք կա, որ Սունդուկյանն «արխայիկ» է: Ըստ իս, ազգային արժեքներ ժամանակավրեպ չեն լինում: Դատելով հանդիսատեսի արձագանքից, կարող ենք ասել, որ այդ կարծիքը կարողացել ենք փոխել: «Քանդած օջախը» ազգային դրամատուրգիայի գոհարներից է, այսօր հնչողությունը չի կորցրել, քանի որ ընտանիքի խնդիրն է շոշափում և այսօրվա հետ ընդհանուր շատ բան ունի», ասաց թատրոնի գլխավոր բեմադրիչ և գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Էլբակյանը, որ ներկայացման բեմադրիչն է և գլխավոր դերակատարը՝ Օսիպի դերը: Ներկայացմանը մասնակցում են «Արմենի» դերասաններ Սուրեն Ավետիսյանը, [illegible] Հակոբյանը, Արամ Բաղդասարյանը, Մարգարիտ Խաչատրյանը և ուրիշներ: Նկարչական ձևավորումը կատարել է Արեն Բաբյանը:

Ա. Հ.

ԽՆԿՈ ԱՊՈՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

«Ֆրանսիական գիրք»

Ֆրանսիայի դեսպանատունը Հայաստանին է բերել 3877 գիրք և գեղարվեստական ու փաստագրական ֆիլմեր: Երեկ, Խնկո Ապոր գրադարանում, Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատան տիկին դը Հարթինգը և Հայաստանի մշակույթի առաջին փոխնախարար Ա. Գրիգորյանը բացեցին «Ֆրանսիական գիրք» ցուցահանդեսը:

Գրքերը ներկայացված են ըստ բաժինների (պատմություն, քաղաքականություն, իրավունք, արվեստ (երաժշտություն, կինո, թատրոն, գեղարվեստական գրականություն, պոեզիա), մանկական գրքեր, աշխարհագրություն, տեխնիկա, նաև [illegible] գիտահանրամատչելի ամսագիր: Կատալոգների օգնությամբ կարելի է ներկայացված գրականությունը պատվիրել և ստանալ:

Արդեն երեք տարի է, ինչ Ֆրանսիայի դեսպանատան հետ համագործակցում են «Արդյուն», «Փյունիկ», «Աննա և Միքայել» հրատարակչությունները, որոնք հայերենով ներկայացնում են Ֆրանսիայի գրողներին: Ցուցահանդեսում ընդգրկված են նաև այդ հրատարակչության գրքերից:

Այսօրվանից Խնկո Ապոր գրադարանում, ժ. 12-16-ը կցուցադրվեն նաև Ֆրանսիայից բերված ֆիլմերը: Ցուցահանդեսը կշարունակվի մինչև նոյեմբերի 27-ը: Մ. Դ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

ՄԻՋԱԴԵՊ

Միամիս փախստականները

Երկու հայ պատանի ֆուտբոլիստներ մնացին Իսպանիայում

ՍՈՒՐԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Մեր թերթն արդեն գրել է, որ մինչեւ 16 եւ 18 տարեկան պատանի ֆուտբոլիստների Հայաստանի հավաքականները մասնակցելով Իսպանիայի Մալգրադ քաղաքում տեղի ունեցած մրցաշարերին, իրենց տարիքային խմբերում վստահորեն գրավել են առաջին տեղը եւ արժանացել գլխավոր մրցանակներին: Բայց դրա հետ միասին պարզվեց, որ մինչեւ 16 տարեկանների հավաքականի խաղացողներից երկուսը՝ թիմի ավագ Նշան Էրզրումյանը եւ պահեստային դարպասապահ Գագիկ Մխիթարյանն անհայտ պատճառներով մնացել են Իսպանիայում: Հատկապես կենտրոնական պաշտպան Նշան Էրզրումյանը հեռանկարային ֆուտբոլիստ է եւ լավ տվյալներ ունի բարձրակարգ խաղացող դառնալու: [illegible] միամիս փախստականները կարծում էին, թե մնալով ֆուտբոլային այնպիսի երկրներից մեկում, ինչպիսին է Իսպանիան, կկարողանան ընդգրկվել որեւէ ակումբում եւ կապահովեն իրենց մարզական կարիերան: Սակայն ժամանակները փոխվել են, եւ նման հարցերը այդպիսի եղանակներով չեն լուծվում:

Մանրամասն տեղեկություններ իմանալու համար դիմեցինք հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Արտյոմ Սիրեկանյանին, որը պատվիրակության ղեկավարն էր.

«Ըստ մեզ հաղորդած լուրերի Մալգրադում ապրում են Մասիսի շրջանից արտագաղթած հայ 18 ընտանիքներ կամ, մինչդեռ ավելի ճիշտ է ասել՝ փախստականներ: Համենայն դեպս, ինչքան գիտեմ, նրանք Լեհաստանից են անցել Իսպանիա: Արտակ անունով նրանցից մեկն անընդհատ գալիս էր մեզ մոտ: Մենք նույնիսկ մի քանի անգամ հանդիմանեցինք նրան, որ խանգարում է տղաների հանգիստը: Բայց հետո պարզվեց, որ վերոհիշյալ արտագաղթածներից ոմանք համոզել են տղաներին, որ մնան Իսպանիայում, ասելով, որ ամեն ինչ լավ կլինի: Վերջին օրը, գավաթներն ստանալուց եւ հանդիսավոր երեկոյից հետո, երբ ժամը 22-ին հյուրանոց վերադարձանք, կես ժամ անց թիմի գլխավոր մարզիչ Սեյրան Գալստյանը եւ նրա օգնական Բաբկեն Գալոյանը տղաներին հավաքեցին, ժողով անցկացրին, շնորհակալություն հայտնեցին լավ խաղի եւ լավ վարքագծի համար: Առանձնապես նշեցին Նշան Էրզրումյանին, որը խաղում էր վնասվածքով: Մարզիչները տղաներին ասացին, որ շուտ քնեն, քանի որ առավոտյան ժամը 6-ին պետք է մեկնեին Բարսելոնա, տուն վերադառնալու համար: Նրանք գնացին սենյակներ: Խաղացողներից մեկը, որը վերոհիշյալ ֆուտբոլիստների հետ ապրում էր նույն սենյակում, 5 րոպե անց եկավ մարզիչների մոտ եւ ասաց, որ Նշան Էրզրումյանն ու Գագիկ Մխիթարյանը դուրս են գնացել: Սեյրան Գալստյանն այդ մասին անմիջապես տեղեկացրեց ինձ: Մենք աղմուկ բարձրացրինք եւ սկսեցինք փնտրել նրանց: Մարզիչներից մեկն ասաց՝ գնանք այն հյուրանոցը, որտեղ ապրում է Արտակի ընտանիքը: Պարզվեց, որ տղաների պայուսակները Արտակի սենյակում են, իսկ իրենք չկան: Մենք պայուսակները մեզ հետ վերցրեցինք եւ հետո տեղյակ պահեցինք նաեւ ոստիկանությանը», — ասաց Արտյոմ Սիրեկանյանը:

Հարցն սպառիչ կերպով ամփոփեց հանրապետության ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Արմենակ Սարգսյանը: «ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիան կապվելով ՈՒԵՖԱ-ի հետ, հայտնեց միջադեպի մասին, խնդրելով, որպեսզի տեղյակ պահվեն ՈՒԵՖԱ-ի անդամ երկրների ֆեդերացիաները, որ մեր ֆուտբոլիստներին չթույլատրեն հանդես գալ որեւէ թիմում առանց Հայաստանի Հանրապետության ֆուտբոլի ֆեդերացիայի համաձայնության: Կատարվածի մասին տեղյակ էր նաեւ Իսպանիայում գտնվող ՈՒԵՖԱ-ի ներկայացուցիչը: Իսպանիայից մենք լուր ենք ստացել, որ մեր փախստական ֆուտբոլիստները ձերբակալվել են եւ էմիգրացիոն ծառայությունները որոշում են նրանց հետ գալու հարցը»: ■

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ֆուտբոլի ֆեդերացիան պատժում է

Գյումրեցի ֆուտբոլիստների հաղթանակով (2-1) ավարտված «Շիրակ»-«Արարատ» հանդիպման ժամանակ տեղի ունեցած անկարգությունների եւ ցածրորակ մրցավարության պատճառով իր բողոքն էր արտահայտել «Արարատ» ակումբի ղեկավարությունը: Հոկտեմբերի 16-ին Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործկոմի անդամները, դիտելով խաղի տեսաժապավենը, հանգեցին այն եզրակացության, որ Գյումրիի «Արագած» մարզադաշտում կայացած այդ մրցակցությունն իրոք անցել է միանգամայն անթույլատրելի պայմաններում. մրցավարների կողմից սխալներն ազդել են հանդիպման արդյունքի վրա, իրենց անվայել են պահել ֆուտբոլիստները (հատկապես «Արարատի» խաղացողները), տրիբունաներում առանձին մարզասերներ անկարգություններ են թույլ տվել: Ելնելով վերոհիշյալից, Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան մեկ տարով որակազրկեց գլխավոր մրցավար Վլադիմիր Շառոյանին (Հոկտեմբերյան) եւ եզրային մրցավար Վլադիմիր Շահինյանին (Գյումրի):

Առաջիկա խաղը ստիպված կլինեն բաց թողնել «Արարատի» ֆուտբոլիստներ Ռազմիկ Գրիգորյանը, Տիգրան Գոտեյանը, Համլետ Մխիթարյանը, Հակոբ Տեր-Պետրոսյանը, որոնք պետք է վճարեն նաեւ դրամական տուգանք: Զգուշացվել են Արմեն Շահգելդյանը («Արարատ») եւ Ռայմոնդ Զաքարյանը («Շիրակ»): Մեկ տարի ժամկետով (պայմանականորեն) որակազրկվել է Գյումրիի «Արագած» մարզադաշտը, որտեղ բազմիցս արձանագրվել են խուլիգանական դեպքեր եւ ոստիկանները անզոր են եղել անհրաժեշտ կարգ ու կանոն սահմանել խաղերի ժամանակ: Գյումրիի «Շիրակն» առաջին երկու խաղերն այդ մարզադաշտում կանցկացնի առանց հանդիսականների: Պատժամիջոցները, հավանաբար, սրանով չեն սահմանափակվելու: Ֆեդերացիայի գործկոմը առաջիկայում, հավանաբար հոկտեմբերի 20-ին կրկին կանդրադառնա «Շիրակ»-«Արարատ» հանդիպման ժամանակ տեղի ունեցած միջադեպերին եւ կընդունի վերջնական որոշում:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

ՈՒԵՖԱ-ի կոչը Հայաստանի մրցավարներին

Հայկական ֆուտբոլի գլխավոր ցավերից մեկն անկասկած մեր մրցավարների ցածր որակավորումն է: Հանրապետության փորձառու մրցավարներից մեկի՝ Վլադիմիր Շառոյանի, որը երկար տարիներ վարել է նաեւ ԽՍՀՄ առաջնությունների խաղերը, մեկ տարով որակազրկումը դրա պերճախոս վկայությունն է: Ցավոք, ՈՒԵՖԱ-ն էլ բավարար չի գնահատում մեր մրցավարների գործունեությունը եւ այդ առթիվ ՈՒԵՖԱ-ից ստացված ստորեւ տպագրվող նամակը, որ մեզ է տրամադրել ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Պավել Խաչատրյանը, հետաքրքրական է: Նախապես նշենք, որ գլխավոր քարտուղարը նամակ էր ուղարկել ՈՒԵՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեին, խնդրանքով, որպեսզի Հայաստանի մրցավարներին հաճախակի հրավիրեն պաշտոնական խաղերի.

«Հարգելի պրն Խաչատրյան, շնորհակալություն նամակի համար, որում տեղեկացնում եք Ձեր մրցավարների ընդգրկելիության մասին: ՈՒԵՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեն գնահատում է Ձեր մտահոգությունը եւ վստահեցնում, որ բոլոր միջազգային խաղերը, ինչ որակավորման էլ լինեն, անցնում են բարձր մակարդակով: Մրցավարներին ընտրում ենք իրենց փորձառության չափանիշներով եւ նման ոճով կշարունակենք մեր գործունեությունը: Մենք հետեւել ենք Ձեր մրցավարների կատարմանը, որոնց ներկա վիճակում համարում ենք միջազգային մակարդակից ցածր: Բայց վստահ ենք, որ փորձառություն ձեռք բերելով նրանք կբարելավեն իրենց մակարդակը: Դրա համար մենք կոչ ենք անում Ձեր մրցավարներին շարունակել փորձառություն ձեռք բերելու իրենց գործընթացը: Հավաստիացնում ենք, որ ՈՒԵՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեն անկախ գործող մարմին է եւ անաչառ է իր որոշումներում: Մենք կշարունակենք հետեւել Ձեր մրցավարների ելույթներին եւ նրանց ցանկանում ենք հաջողություններ միջազգային մրցասպարեզներում:

ՈՒԵՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեի նախագահ՝ ԲԵՐՏ ՄԻԼԻՉԻՊ»

ԱՊՀ երկրներում լավ են հիշում Ծաղկաձորը

Մոսկվայում կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ Ռուսաստանի օլիմպիական կոմիտեի փոխնախագահ Վիկտոր Մամատովն ընդգծել է, որ Ռուսաստանի մարզիկների վերջերս կրած անհաջողությունները բացատրվում են նաեւ նրանով, որ նրանք հնարավորություն չունեն նախապատրաստվել նախկինում լայն հեղինակություն ունեցող մարզաքաղաքներում, որոնց մեջ կարեւոր տեղ էր զբաղեցնում լավագույններից մեկը՝ Ծաղկաձորի մարզաքաղաքը: Այս բանն սկսել է բավականին հաճախ շոշափվել ԱՊՀ անդամ երկրների մարզական մամուլի էջերում, եւ համարյա բոլոր հրապարակումներում ընդգծվում է, որ ցանկալի կլիներ վերականգնել հին համագործակցությունը: ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության սպորտի վարչությունում Արմենպրեսի թղթակցին ասացին, որ ներկայումս Ծաղկաձորի մարզաքաղաքում, որտեղ հաճախ են անցկացվում ուսումնամարզական հավաքներ եւ առանձին մարզաձեւերից մրցումներ, նախապատրաստվում է ձմռան մրցաշրջանին: Այստեղ միշտ ուրախ կլինեն համագործակցությամբ եւ պատրաստ են հնարավոր ամեն ինչ անել ցանկություն հայտնող մարզական կազմակերպություններին ընդունելու համար:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Կանանց Էդվարդը

ԳՐԻԳՈՐ [illegible]
Լոզանա, Ֆրանսիա

Մինչ շոտլանդացի Ջոնաթան Էդվարդսը Գյոթեբորգում բարելավում էր տղամարդկանց եռացատկի աշխարհի ռեկորդը, կանանց մեջ նույնն անում էր ուկրաինուհի Ինեսա Կրավեցը, որը մարզաձեւի բարձրագույն ցուցանիշը հասցրեց 1550 սմ: Իր առաջին երկու ցատկերն անհաջող կատարելով եւ 0 ստանալով, Կրավեցը պարտավոր էր երրորդը հաջող ցատկել, որպեսզի որակավորվի աշխարհի առաջնության 8 լավագույնների մրցումներին: Կրավեցը իր մարզահագուստի գրպանում անսպասելիորեն հայտնաբերեց մի գրքույկ, որը նվիրել էր Ջոնաթան Էդվարդսը. «Երբ նրա նկարը տեսա գրքույկի մեջ, ներշնչվեցի եւ այսպես ցատկեցի (1550 սմ)»: Ռուսաստանցի Բիրյուկովան մինչ այդ՝ 1993-ին, ցույց էր տվել 1509 սմ արդյունք:

«Մրցումից առաջ արդեն գիտեի, որ հաղթելու համար պետք է աշխարհի ռեկորդը բարելավել, քանի որ մեր մարզաձեւը մեծ առաջընթաց է ապրում», ավելացնում է Ինեսա Կրավեցը: 28 ամյա Ինեսան, որի հասակը 178 սմ է, քաշը՝ 58 կգ, 10 տարի հեռացատկով պարապելուց հետո 1992-ին, երբ դարձավ Բարսելոնյան օլիմպիադայի արծաթե մեդալակիր, որոշեց իր բախտը փորձել եռացատկում: Կիեւում, ուր բնակվում է, նա սկսեց հաճախակի մարզվել եռացատկով: «Այս մարզաձեւում ամենալավ պարապմունքները մրցումներն են», ասում է Ինեսա Կրավեցը: Այսօր մոռացվել է, որ Ինեսան 1993 թ. միջազգային ֆեդերացիայի կողմից որակազրկվել էր 3 ամսով՝ արգելված դեղամիջոցներ օգտագործելու համար: Ինեսա Կրավեցը մտադիր է աշխարհի ռեկորդը շատ ավելի հեռու տանել: Գյոթեբորգում չորրորդ ցատկի ժամանակ նա ցույց տվեց 1575 սմ արդյունք, սակայն աշխարհի ռեկորդը չվավերացվեց մրցավարների կողմից: Նրա ոտքը կոխել էր ցատկատախտակին:

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

ԼԻԲԱՆԱՆ

Քաղաքացիությունն էլ չի փրկում

Հայաստանցի ֆուտբոլիստների արտահոսքը Լիբանան կանխվում է

ՀԱՄՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆ
Բեյրութ

Անհամբեր սպասումներից հետո մեկնարկեց Լիբանանի ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի առաջնությունը: 1995-1996 թթ. մրցաշրջանի նախապատրաստական աշխատանքները մի քանի մլն դոլլարի ծախսեր են պահանջել Լիբանանի ուժեղագույնների մրցաշարին մասնակցող 14 թիմերից: Արդեն տեղի է ունեցել երեք տուր, եւ գրանցված արդյունքներն ու թիմերի ցուցադրած խաղը հիմք են տալիս ենթադրել, թե ովքեր կարող են հավակնել մրցանակային տեղերին: Նոր մրցաշրջանում էլ թիմերում ընդգրկված են մեծ թվով օտարերկրացի ֆուտբոլիստներ Տրինիդադից, Նիգերիայից, Սուդանից, Ռուսաստանից, Ուկրաինայից, Մոլդովայից, Եգիպտոսից, Սիրիայից, Իրաքից եւ, իհարկե, Հայաստանից:

Մեծ թվով օտար ֆուտբոլիստներ հրավիրելը լուրջ գլխացավանք է դարձել Լիբանանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի համար: Վերջինս այնպիսի քայլերի գնաց, որ հիմնականում ուղղված է երկու հայկական թիմերի՝ ՀՄԸՄ-ի եւ ՀՄՄ-ի դեմ: Ֆեդերացիան նախ պահանջեց, այսպես կոչված, օտար ֆուտբոլիստների տրանսֆերները (թույլտվությունը) իրենց երկրների ֆեդերացիաներից, ապա արգելեց թիմերին նույնիսկ արդեն Լիբանանի քաղաքացիություն ստացած, բայց այլ երկրներից ժամանած երեքից ավելի ֆուտբոլիստի մասնակցությունը մեկ խաղին: Հենց այդ որոշման պատճառով նախորդ առաջնության բրոնզե մեդալակիր ՀՄԸՄ-ն, որի կորիզը կազմում էին հայաստանցի ֆուտբոլիստներ, առայժմ գտնվում է 10-րդ տեղում: Թիմից հեռացել է գլխավոր ռմբարկու Աշոտ Բարսեղյանը, որը խաղում է արաբական քրիստոնյա «Հիմե» թիմում ռուսաստանցի Վլադիմիրի եւ Սերգեյի հետ: ՀՄԸՄ-ում մնացել են Լիբանանի ազգային հավաքականի անդամ, կապանցի Վարդան Ղազարյանը, իր եղբայր Արմենը եւ նախկին արարատցի Արտակ Կարապետյանը: ՀՄԸՄ-ում խաղում է Լիբանանի ազգային հավաքականի եւս մեկ անդամ Դրո Քեհեյանը: Թիմի պատասխանատու մարզիչ է նշանակված Համբիկ Միսաքյանը:

ՀՄՄ-ն, ինչպես հայտնի է, իրավունք էր ստացել Լիբանանը ներկայացնել Ասիական երկրների գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում: Առաջին փուլում ՀՄՄ-ն հանդիպեց Բահրեյնի «Ուահդե» թիմի հետ: Կողմերի համաձայնությամբ երկու խաղն էլ տեղի ունեցան Բեյրութում: Երկու հանդիպումների արդյունքով հաղթեց ՀՄՄ-ն եւ իրավունք ստացավ շարունակել պայքարը պատվավոր մրցանակի համար:

Մյուս կողմից, ՀՄՄ-ն դուրս մնաց Լիբանանի գավաթի ընթացիկ խաղարկությունից: Թիմը մտադիր է պայքարել Լիբանանի առաջնության ամենաբարձր տեղերի համար: ՀՄՄ-ի գլխավոր մարզչի դերը կրկին ստանձնել է հայաստանցի փորձառու մարզիչ Սուրեն Բարսեղյանը: Թիմի հինգ ֆուտբոլիստներ Լիբանանի հավաքականի անդամներ են՝ դարպասապահ Ահմեդ Սաքրը, հայաստանցի «լիբանանցիներ» Բաբկեն Մելիքյանը, Գեւորգ Կարապետյանը, Գուրգեն Ենգիբարյանը եւ Արմեն Իգիթբաշյանը: ՀՄՄ-ում է նաեւ Լիբանանի նախորդ առաջնության գլխավոր ռմբարկու, երեւանի «Արարատի» նախկին հարձակվող Վիտալի Աղասյանը, որն առայժմ լավ մարզավիճակում չի գտնվում:

Երեք տուրից հետո Լիբանանի չեմպիոն եւ գավաթակիր «Անսարը», թեեւ 5-րդ տեղն է զբաղեցնում, սակայն մեկ խաղ պակաս է անցկացրել, քանի որ զբաղված էր Արաբական երկրների «Շաբաբ» թիմի հետ Ասիական երկրների չեմպիոնների գավաթի խաղարկության հանդիպումով: Առաջին խաղը «Անսարը» սեփական հարկի տակ շահել է 2-1 հաշվով: Լիբանանի հավաքականում անսահմանափակ քանակությամբ օտարերկրացի ֆուտբոլիստների ընդգրկելը եւ ակումբների համար սահմանափակումը տրամաբանությունից զուրկ է: Փաստորեն ֆուտբոլիստն ամբողջ մրցաշրջանում կարող է տեղ չունենալ ակումբում, բայց խաղա հավաքականում:

Գրոհում են ՀՄԸՄ ֆուտբոլիստները

Լիբանանի առաջնության աղյուսակը երեք տուրից հետո

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. «Սաֆա»	3	3	0	0	7-2	9
2. «Նժմե»	3	2	1	0	7-2	7
3. «Ռիադա»	3	2	1	0	5-0	7
4. «Բորժ»	3	2	1	0	4-2	7
5. «Անսար»	2	2	0	0	9-1	6
6. ՀՄՄ	3	1	2	0	1-0	5
7. «Թադամոն»	3	1	1	1	1-1	4
8. «Շաբաբ Ս.»	3	1	0	2	4-7	3
9. «Շաբաբ»	3	1	0	2	4-8	3
10. ՀՄԸՄ	3	0	2	1	5-6	2
11. «Հիմե»	3	0	1	2	5-7	1
12. «Ահլի Ս.»	3	0	1	1	0-4	1
13. «Ռասինգ»	3	0	0	3	2-6	0
14. «Ահլի Ս.»	3	0	0	3	0-8	0

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ
1995 թվականի սեպտեմբերի 24-ից սկսյալ
Չվարքնոց

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժաման.	ծանոթութ.
1------	ՏՈՒ-134	08.20	09.20	RЗ 341	ԱԹԵՆՔ	RЗ342	10.20	16.45	մինչ.23.10
----5--	ՏՈՒ-134	12.55	13.55	RЗ 343	ԱԹԵՆՔ	RЗ 344	14.45	19.55	մինչ.27.10
----5--	ՏՈՒ-134	12.00	13.00	RЗ 343	ԱԹԵՆՔ	RЗ 344	13.55	19.05	սկս.30.10
-2---6-	ՏՈՒ-154	06.15	08.00	RЗ 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	RЗ 152	16.45	00.15*	մինչ.29.10
-----6-	ԻԼ-86	06.15	08.00	RЗ 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	RЗ 152	16.45	00.15*	սկս.04.11
1---5--	ՏՈՒ-134	17.00	20.05	RЗ 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	RЗ 7118	21.10	22.30	
-2-----	ՏՈՒ-134	11.55	12.00	RЗ 345	ԲԵՅՐՈՒԹ	RЗ 346	14.00	17.55	
----5--	ՏՈՒ-154	09.40	10.00	RЗ 401	ԲՈՒՐԳԱՍ	RЗ 402	12.00	16.20	մինչ.27.10
----5--	ՏՈՒ-134	09.40	10.00	RЗ 401	ԲՈՒՐԳԱՍ	RЗ 402	12.00	16.20	սկս.03.11
--3----	ՏՈՒ-134	13.40	13.45	RЗ 811	ԴՈՆԵՑԿ	RЗ 812	15.15	19.10	
-2--5--	ՏՈՒ-154	10.00	13.10	RЗ 311	ԴՈՒԲԱՅ	RЗ 312	20.00	23.10	
-2-----	ՏՈՒ-154	15.10	19.30	RЗ 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	RЗ 7096	21.30	00.05*	
------7	ՏՈՒ-134	09.00	10.15	RЗ 301	ԹԵՀՐԱՆ	RЗ 302	11.45	14.10	
-----6-	ՏՈՒ-134	19.50	20.15	RЗ 815	ԽԱՐԿՈՎ	RЗ 816	22.15	02.25*	
1234567	ՏՈՒ-134	14.55	15.05	RЗ 7145	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	RЗ 7146	17.05	19.15	
------7	ՏՈՒ-154	13.10	14.15	RЗ 7225	ՄԻՆՍԿ	RЗ 7226	16.15	21.05	
1234567	ՏՈՒ-154	09.20	11.10	RЗ 910	ՄՈՍԿՎԱ	RЗ 909	12.40	16.25	
-2--567	ՏՈՒ-154	15.55	17.40	RЗ 894	ՄՈՍԿՎԱ	RЗ 893	19.25	22.60	
--3--6-	ՏՈՒ-154	11.10	19.45	RЗ 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	RЗ 7092	22.45	03.55*	
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	11.50	12.35	RЗ 7207	ՌՈՍՏՈՎ	RЗ 7208	15.00	17.45	
1------	ՏՈՒ-134	08.20	11.00	RЗ 341	ՍԱԼՈՆԻԿ	RЗ 342	11.55	16.45	մինչ.23.10
-----6-	ՏՈՒ-134	13.40	14.40	RЗ 835	ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ	RЗ 836	16.15	19.10	
1234567	ՏՈՒ-134	08.30	08.45	RЗ 7167	ՍՈՉԻ	RЗ 7168	10.45	13.00	
1------	ՏՈՒ-134	14.30	15.40	RЗ 405	ՍՈՖԻԱ	RЗ 406	17.40	22.30	մինչ.25.09
1------	ՏՈՒ-134	06.50	08.00	RЗ 405	ՍՈՖԻԱ	RЗ 406	14.00	18.50	սկս.02.10
------7	ՏՈՒ-134	15.00	15.55	RЗ 7159	ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ	RЗ 7160	17.30	20.20	
---4---	ԻԼ-86	08.15	10.00	RЗ 101	ՓԱՐԻԶ	RЗ 102	20.00	03.30*	մինչ.27.10
---4---	ԻԼ-86	08.45	10.30	RЗ 101	ՓԱՐԻԶ	RЗ 102	20.10	03.40*	սկս.02.11
1------	ՏՈՒ-134	08.20	09.00	RЗ 825	ՕԴԵՍԱ	RЗ 826	10.20	03.40*	

* ժամանումը/մեկնումը հաջորդ օրը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք «ԶՎԱՐԹՆՈՑ» օդանավակայան կամ ՀԱՈՒ-ի գործակալներին

Tigranes
ՌԻՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ
Պարռնայք գործարարներ

Tigranes Worldwide ֆիրման հրավիրում է մեծածախ առևտրի ցուցահանդես-վաճառքի և առաջարկում՝

1. Ամերիկյան կոսմետիկա՝ վիտամին «E»-ով հարուստ, մաշկը սնուցող, բարձ և բնական: Նույն խմբի կոսմետիկայի ցանկացած տեսակ և հարյուրավոր համարների գույներ, գույներ, գույներ...
2. Ֆրանսիական ոճային և ճապոնական խոստովանություն ունեցող SHIVAS ֆիրմայի ժամացույցներ՝ անկրկնելի ձանակի, ձևերի ու տեսակների:
3. Ամերիկյան TAMBRAND ֆիրմայի «Տամպաքս» և «Լիբրես» կանանց բարձրորակ տամպոններ (կլասիկ, նորմալ, անտեսանելի, գիշերվա համար, կպչող նորմալ, կպչող սուպեր):
4. Շվեդական LIBERO ֆիրմայի մանկական տակաշորեր (подгузник) ներծծման բարձր սակարով և 4 տարբեր չափսերի՝ մինի, միդի, մաքսի և մաքսի փլաս:
5. Շվեդական բարձրորակ հիգիենիկ բամբակ:

Ցուցահանդես-վաճառքի ընթացքում, յուրաքանչյուր ժամը մեկ, կանցկացվի վիճակախաղություն:
Պարոնայք գործարարներ, մենք սպասում ենք Ձեզ Հ. Պարոնյանի անվ. երաժշտական կոմեդիայի թատրոնում՝ հոկտեմբերի 20-ին և 21-ին ժամը 10.00-ից 19.00 հեռ. 58-03-09, 53-09-71
կամ այցելեք ֆիրմային խանութ Հոկտեմբերի 23-ից, Մաշտոցի 20 հասցեով (մուտքը՝ Վառնշապուհ Արքայի, Թումանյան Ամիրյան, փողոցի կողմից), հեռ. 53-78-28:

«ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»
ՀԵՌՈՒՍՏԱԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

18.10.1995 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
18.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ «ՔՆԱԾ ԳԵՂԵՑԿՈՒՀԻՆ»
19.30 Տեսաֆիլմ «ՄՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԲՐԻԿԱ»
Գլխ. դերերում Գ. ԿԼԱՐԿ եւ ՋԵՖՖԻ ՌՈՒՆԱՍՈՆ
21.00 Տեսաֆիլմ «ԿՆՔԱՀԱՅՐԸ» 2-րդ մաս
Գլխ. դերում ԱԼ ՊԱՉԻՆՈ
24.00 Տեսաֆիլմ «ՄԱՐԴԱԿԵՐԸ» 2 մասից (Ռուսական ֆիլմ)
03.00 Ծրագրի ավարտը

19.10.1995 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
18.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ «ՄՈԽՐՈՏԻԿԸ»
19.30 Պատմական տեսաֆիլմ «ՌՈԲ ՌՈՅ»
21.30 Ֆանտաստիկ տեսաֆիլմ «ԶՈՐԱՎՈՐ ՄՈՐՖԻՆ»
22.30 Տեսաֆիլմ «ԿՆՔԱՀԱՅՐԸ» 3-րդ մաս
Գլխ. դերում ԱԼ ՊԱՉԻՆՈ
01.30 Գիշերային սեանս
03.00 Ծրագրի ավարտը

Խմբագրությունը ընդունում է գովազդներ եւ հայտարարություններ:
Զանգահարել 446939, 443413

A STYLE

AMERICAN EMBASSY YEREVAN
EMPLOYMENT OPPORTUNITY

POSITION: Political Assistant-full-time, long-term.

MAIN RESPONSIBILITIES: Contractor will assist the Political Section of the Embassy, including performance of the following basic functions:
- track and report political developments in Armenia
- maintain reguler contacts with government, and parliamentary officials, political parties, and NGO's in order to stay current of political events
- assist with arranging meetings and interpret as necessary
- write short reports in English, and perform other duties as required

DESIRED QUALIFICATIONS: University degree in Political Sciences, or International Relations; writing and analytical skills and strong ability to evaluate political developments; interpersonal skills and ability to work with minimum supervision; knowledge of Windows applications including WordPerfect or Word, as well as LOTUS 1-2-3 or EXCEL; proficiency in English, Armenian and Russian.

IF YOU ARE INTERESTED, PLEASE SUBMIT YOUR RESUME (ONE PAGE: INCLUDE YOUR ADDRESS AND A RELIABLE TELEPHONE NUMBER) TO THE EMBASSY'S RECEPTION DESK FOR ATTENTION OF THE POLITICAL OFFICE. RESUME SUBMISSION DEADLINE IS FRIDAY, OCTOBER 25. IF YOUR RESUME IS SELECTED, YOU WILL BE CALLED FOR AN INTERVIEW. THE EMBASSY'S ADDRESS IS: 18 MARSHALL BAGHRAMYAN AVE., YEREVAN 375019.

Հայտարարություն

Հոկտեմբերի 18-ին, ժամը 14-ին, Գրողների տան Մեծ դահլիճում տեղի կունենա գրական հանդիսություն՝ նվիրված գրող Համաստեղի ծննդյան 100-ամյակին:
Բացման խոսք Էդ. Ջրբաշյանի:
Նյութ կունենան հանրապետության անվանի ասմունքողներ, երաժիշտներ:

Հայաստանի Գրողների Միություն

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան Կիևյան փ. 12 շենքում, 4/4 հարկում, 56/96 մակերեսով: Հեռ. 27.02.88, 58.54.50:

О Գ Տ Վ Ե Ք

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով:
Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ» տեղեկատու:

ԲԱՆԿ Կրեդիտ-Երևան

"Կրեդիտ-Երևան" բաժնետիրական առևտրային բանկը ընդունում է ավանդներ դրամով և ԱՄՆ դոլարով հետևյալ տոկոսադրույքներով.

դրամով
1 ամիս - 4 %
3 ամիս -15 %

Ընդունվող ավանդների նվազագույն չափը՝
200.000 դր.
կամ
300 ամերիկյան դոլար

ԱՄՆ դոլարով
1 ամիս - 2,5%
3 ամիս - 9%

Նշված տոկոսադրույքներով ավանդները ընդունվում են մինչև 1995թ. դեկտեմբերի 1-ը:

"Կրեդիտ-Երևան" բանկ
Վռամշապուհ Արքայի 2/8
հեռ. 56-60-17

ARINA

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1957 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության՝ 17. 10. 1995 Գինը՝ 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@